

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

**әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Ғылыми-әдістемелік Кеңесінің
отырысында бекітілген
хаттама №
« ____ » _____ 2020 ж.**

**«6D021000-ШЕТЕЛ ФИЛОЛОГИЯСЫ» ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША
ДОКТОРАНТУРАҒА ТҮСУШІЛЕР ҮШІН ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ
БАҒДАРЛАМАСЫ**

АЛМАТЫ 2020

Бағдарлама «6D021000-Шетел филологиясы» білем беру бағдарламасы бойынша Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес құрастырылған. Құрастырушылар: филол.ғ.д. Надирова Г.Е., филол.ғ.к., доцент Сейтметова Ж.Р., филол.ғ.к., доцент Көптілеуова Д.Т., аға оқытушы Анипина А.К..

Бағдарлама қытайтану кафедрасының отырысында қаралды.
қарастырылған

Хаттама № ____, «____» _____ 2020ж.

Кафедра меңгерушісі ф.ғ.к., PhD _____ Оразақынқызы Ф.

Факультеттің әдістемелік бюро отырысында мақұлданды.

Хаттама № ____, «____» _____ 2020ж.

Әдістемелік бюро төрағасы _____ Абуова А.

Факультеттің Ғылыми Кеңесі отырысында бекітілді

Хаттама № ____, «____» _____ 2020ж.

Факультеттің Ғылыми Кеңесінің төрағасы,

факультет деканы _____ Ы.М. Палтөре

Ғалым хатшы _____

МАЗМҰНЫ

1. «6D021000-Шетел филологиясы» мамандығы бойынша түсу емтиханының мақсаттары мен міндеттері»

Оқуға түсу емтихандарының бағдарламасы «Кәсіби мақсатқа арналған шығыс тілі», «Лингвистикалық оқулардың қазіргі методологиясы», «XX-XXI ғ. тоғысындағы шығыс әдебиетіндегі заманауи тенденциялар» пәндері бойынша магистрды дайындаудағы негізгі білім беру бағдарламасының минимум мазмұнын есепке ала отырып жасалған.

«6D021000-Шетел филологиясы» мамандығы бойынша докторантураға түсу емтиханының мақсаты магистратурада оқу барысында жинақтаған білім қорын анықтау болып табылады. Сондай-ақ докторантураға түсуге талапкердің PhD білім беру бағдарламасын оқу барысында қалыптасатын арнайы біліктілікті табысты меңгеруге қажетті жалпы біліктілігінің сай екенін бағалау болып табылады.

Емтихан міндеттері мынада:

- ақпаратты синтездей алу және нақтылауға, танып таңдауға, іздеуге деген болашақ докторанттардың қабілеті мен дайындығын бағалау;
- оқуға түсушілердің магистрлік білім беру бағдарламасындағы оқу пәнін ұғынғанын бағалау;
- оқуға түсушінің қазіргі ақпараттық қорларды оқу барысында қолдана алу дайындығын бағалау;
- PhD білім беру бағдарламасы бойынша оқуға түсушінің оқуға деген ынта-жігерін, талабын анықтау.

Бұл үшін оқуға түсушілер өздері оқыған шығыс тілінің негізгі курс теориясы мен практикасына қатысты білімдерін, әр түрлі тақырып бойынша ауызша және жазбаша қатынас деңгейіндегі тілді практикалық тұрғыда қолдану машықтарын көрсетулері керек. Оқитын ел тіліне қатысты негізгі лингвистикалық қағидаттар, антропоэзектік бағыт, Шығыс елдері әдебиетінің маңызды және өзекті мәселелері жайында білулері қажет.

Бағдарламаның мазмұны мен құрылымы шығыс тілін меңгерудің классикалық схемасы есепке алына отырып жасалған: біртұтастық пен сабақтастық, бөлімдердің өзара қарым-қатынасы, дара құбылыстарын және ерекшеліктерін жүйелеу. Бағдарлама оқуға түсушінің оқитын шығыс тілімен байланысты елге ерекше көңіл бөле отырып, шығыс қоғамын танудағы спецификалық бағыттары бойынша білім деңгейін анықтау мақсатында құрастырылған.

Қабылдау емтиханының нысаны – жазбаша емтихан. Емтихан тапсырушылар емтихан билетінің сұрақтарына жауап парақтарына өз жауаптарын жазып, оларды емтихан комиссиясы шифрленген түрде тексереді.

2. Докторантураға түсуші тұлғалардың даярлық деңгейіне қойылатын талаптар:

«6D021000-Шетел филологиясы» мамандығы бойынша докторантураға түсуші магистрлерді дайындау деңгейіне сай жалпы кәсіби және жалпы мәдени біліктілікке ие болуы керек, атап айтқанда:

- Ойлау мәдениетіне ие болуы, жалпылауға, талдауға, ақпаратты қабылдауға, мақсатты қойып, оған жету жолдарын таңдауға қабілетті болуы тиіс;
- ауызша және жазбаша сөзді логикалық тұрғыда дұрыс, дәлелді және анық құра біледі;
- өзін-өзі дамытуға, шеберлігі мен квалификациясын жетілдіруге ұмтылады;
- болашақ мамандығының мәнділігін жете ұғынады, кәсіби қызметін орындауға деген ынта-жігері жоғары;

Докторантураға түсу үшін үміткерлер келесі мамандықтар бойынша академиялық магистр дәрежесі болу қажет: 6M020900 - Шығыстану; 6M021000- Шетел филологиясы (шығыс тілін білу міндетті); 6M020700 – Аударма ісі (шығыс тілін білу міндетті); 6M050500 – Аймақтану (шығыс тілін білу міндетті);

Докторантураға түсуші шығыс тілі және оқитын тіл елінің әдебиетінен магистр деңгейіне сай көлемде білімге, біліктілік және машыққа ие болуы тиіс.

Шығыс тілінің орфографиялық, орфоэпикалық, лексикалық, грамматикалық және стилистикалық норма біліміне ие болу. Лингвистикалық, әлеуметтік мәдени және прагматикалық жақтарын қамтыған сөз коммуникациясының әр түрлі саласында коммуникативті қызметті іс жүзінде атқара білу. Практика жүзінде сөйлеудің негізгі сөз формаларын қолдана білу: баяндау, сипаттау, пайымдау, монолог, диалог, полилог. Сөйлеу мәдениетін және сөйлеу этикетіне қатысты білімге ие болу. Болашақ докторанттар шығыстық қоғамның даму ерекшеліктерін және олардың іргелі мәселелерін терең түсінулері керек. Бұл аумақты және іргелі шығыстанушылық білім берудің негіздерінің бірі болып табылады.

Емтиханның нысаны – құрамалы жазбаша-ауызша емтихан. Емтихан тапсыратын үміткерлер, емтихан билетіндегі сұрақтарға байланысты өз жауаптарын - жауап беру парақтарына жазады, ал емтихан комиссиясына ауызша жауап береді. Апелляцияға берілген жағдайда, қарастырудың негізі - жауап беру парақтары болып табылады.

3. Білім беру бағдарламасының пререквизиттері

- Кәсіби мақсаттарға арналған шығыс тілі (3 кредит)
- «Лингвистикалық зерттеулердің заманауи әдіснамасы» (3 кредит)
- Ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру және жоспарлау (3 кредит)
- «XX-XXI ғ.тоғысындағы шығыс әдебиетіндегі заманауи тенденциялар» (2 кредит)

4. ЕМТИХАНҒА ДАЙЫНДЫҚ ПӘНДЕРІ БОЙЫНША ТАҚЫРЫПТАР ТІЗІМІ

4.1«КӘСІБИ МАҚСАТТАРҒА АРНАЛҒАН ШЫҒЫС (АРАБ) ТІЛІ» пәні

Түбір және сөздің түбір негізі. Түбір морфологиялық деривация үдерісі кезінде еш өзгеріске түспейтін сөздердің лексикалық және заттық мәнін белгілеуші ретінде. Сөз және түбір қатынасы.

Негіз, база, түбір. Түбір типтері. Араб сөздерін морфологиялық тұрғыдан талдауда «түбір» терминімен танысуға тура келеді. Бұл термин қандай мазмұн қамтиды. Түбір дыбыстары ұғымы. Екі әріпті түбір. Үш әріпті түбір. Төрт әріпті түбір. Бес әріпті түбір. Дұрыс және бұрыс түбірлер.

Етістікті негіздер. Жалаң негіздер. Сөз және грамматикалық формалар даму тарихы туралы пайымдар айтуда, тілде бар түрлі негіздер мен базаларды қарастыру және салғастыру маңызды. Етістікті негізді – перфект формасын сипаттау.

Ішкі өсіммен кеңейген негіздер. Ішкі түбір дыбыстың геминациясы. Интенсивті негіз. Екінші және үшінші түбір дыбыстарының редупликациясы.

Есімді негіздер. Қысқа дауысты бір буынды базалар. Қысқа дауысты екі буынды базалар. Бірінші және екінші буында созылық дауыстысы бар екі буынды базалар. Әлсіз дауыссыздың инфиксациясы. Префиксті есім сөздер.

Морфологиялық құралдар және сөздер үлгілері. Әр сөз формальды құралдар негізінде формула бойынша жасалады, бұл формула бойынша басқа түбірден болған ұқсас сөздер де құрылады. Сөз жасаудағы формальды құралдар.

Полярлылық қағидасы. Грамматикалық тек, түр және есімді топтар. Семит тілдерінде полярлылық құбылысы әрдайым таза күйінде болмайды. Белгілі грамматикалық элементтер қарама-қарсы категорияны белгілеуде орын ауыстырады. ۞ (та-марбутаға) аяқталса да, аталық текті білдіретін есім сөздер. Белгілілік артиклінің шығу тегі.

Етістік баптары және олардың мәндері. Етістіктің жіктелуі. Араб етістігі біртұтас жүйе болып табылады. Бұл оның морфологиялық категориялар жиынтығында, әсіресе мәндерінде көрінеді. I бап. II бап. III бап. IV бап. V бап. VI бап. VII бап. VIII бап. IX бап. X бап.

Шақ функциясы. Атқарылмаған шақ райлары. Араб етістігі морфологиялық тұрғыдан екі шаққа ие. Араб етістігінде жіктеу формаларының екі сериясы бар - префиксті және суффиксті. Атқарылған және атқарылмаған шақ мәндері. Имперфектегі етістік соңғы дауыстының флексиясына байланысты үш модификацияға ие. Ашық рай. Қалау рай. Шартты рай. Бұйрық рай.

Есімшелер және қимыл есімі. Араб грамматикасында есімшелер деп етістіктен туындаған есімнің екі категориясын атайды: негізгі етіс есімшесі. Ырықсыз етіс есімшесі. Қимыл есімі араб

тілінде қимылдың абстрактылы атауын немесе ахуалын білдіреді. Масдар. Қимыл есімнің қолданысы.

Бұрыс етістіктер классификациясы. Етістік классификациясы түбір классификациясына ұқсас. Етістіктер: Қосарланған. Хамзалы. Өлсіз етістіктер. Дұрыс етістіктерге ұқсас етістіктер Бос етістіктер. Нақыс етістіктер. Екі есе бұрыс етістіктер.

Есім сөздер классификациясы. Етістіктен туындаған есім сөздер. Жалаң түбірден туындаған есім сөздер. Морфологиялық тәсілдер арқылы етістіктерден туындаған есім сөздер. Араб грамматистерінің классификациясы бойынша: «айқын есім сөз», «ой тасасындағы жобаланған есім сөз», «нақтыланбаған, күңгірт мәндегі есім сөз». Есім сөз (маусуфун). Сын есім (сифатун). Жалғыздылықты білдіретін есім сөз. Қимыл мәнерін білдіретін есім сөз. Мезгіл және мекен қимылы есім сөзі. Құрал-сайман есім сөзі. Жалқылық есім сөз. Қатыстық есім сөз. Кішірейтпе есім сөз.

Сапалық сын есім. Сын есімдер етістіктен туындап, әрекет етуші есім (исм фа’ил), әрекетке түсуші есім(исм маф’ул), өз мәніндегі етістіктен туындаған есім болып бөлінеді. Қатыстық сын есім. Сын есімнің шырайлары. Салыстырмалы шырай. Асырмалы шырай.

Грамматикалық тек. Түр. Аналық текті есім сөздер: мәні жағынан, форма жағынан. Ортақ текті есімдер. Аналық тек формаларының жасалуы. Екілік түр. Көптік түр. Дұрыс және бұрыс көптік түрлер. Бұрыс көптікте түрленетін есім сөздер.

Етістікті сөз тіркесі. Есімді сөз тіркесі. Есім сөздің етістікке бағынуы. Есімнің етістікке тура бағынуы. Есім сөзді етістік арқылы меңгеру. Болу етістіктері. Пайым етістіктері. Бастау етістіктері. Жақындық етістіктері.

Есім сөздер қиысуы. Атрибутивті сөз тіркесі. Аппозитивті сөз тіркесі. Жіктік есімдікпен болған аппозитивті сөз тіркесі.

«ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРДІҢ ЗАМАНАУИ ӘДІСНАМАСЫ» пәні

Лингвистикадағы әдіс теориясының жалпы мәселелері

Тіл – жүйе. Жүйенің өз ішінде бөлінуі және тілдік деңгейлер. Тілдің 4 деңгейі: 1) фонетика-фонологиялық; 2) морфемдік; 3) лексика-семантикалық және 4) синтаксистік. Лингвистикалық талдау әдістемесі – лингвистикалық әдістердің ережесі, оларды пайдалану тәртібі, тәсілдері. Ғылыми зерттеу аспекті мен концепциясы.

Жалпы ғылыми және жалпы лингвистикалық әдістер

Жалпы әдістер (анализ және синтез, салыстыру және т.б.), жалпығылыми әдістер (бақылау, өлшеу, тәжірибе жүргізу т.с.с.) және арнайы әдістер (мысалы, лингвистикадағы тарихи-салыстырмалы әдіс).

Ғылыми парадигмалардың ауысуы және заманауи лингвистика

Т.Кун концепциясындағы ғылыми парадигма түсінігі және ғылымның даму логикасы. Ғылыми парадигмалардың кезең бойынша ауысуы. «Ғылыми таным парадигмасы» термині. 3 ғылыми парадигма: тарихи-салыстырмалы, жүйелік-құрылымдық және антропоэзектік.

Негізгі лингвистикалық қағидаттар

Лингвистикалық қағидаттар. Экспанаторлық қағидат - тіл фактілерін сипаттап қоймай, сонымен бірге оны түсіндіруге ұмтылу. Түсіндіру. Экспансионизм. Функционализм. Мәтінөзектік және семантикаөзектік.

Тілтанудағы антропоэзектік бағыт

Антропоэзектік –заманауи лингвистикадағы негізгі қағидат (Ю.С. Степанов). Антропоэзектік бағыттың мәні. Тіл жүйесін зерттеуден адам мен тіл арасындағы қатынасты, өзара байланысты зерттеуге бет бұру.

Құрылымдық лингвистиканың әдістері

Құрылымдық лингвистика туралы жалпы түсінік. Семиотикалық қағидат. Мәтінді талдау мақсаттары: а) ондағы сөйленіс сегментіне қатысты жалпылама инвариант бірліктерді анықтау (фонема, морфема, сөйлем схемалары); б) тілдік бірліктердің үйлесім шекарасын анықтау; в) тілдік жүйеден сөйлесімге өту ережелерін анықтау. Логикалық қағидат, зерттеудің математикалық

әдістері (математикалық логика, алгоритмдер теориясы, ықтималдық теориясы, математикалық статистика т.с.с.).

Тарихи-салыстырмалы әдіс

Тарихи-салыстырмалы әдіске негіз болған жағдайлар. Тарихи-салыстырмалы әдіс туралы түсінік. Тарихи-салыстырмалы әдістің формалары: салыстырмалы-салғастырмалы, тарихи-типологиялық, тарихи-генетикалық. Тарихи-салыстырмалы әдістің тәсілдері: сыртқы реконструкция, іштей реконструкция, кірме сөздерді талдау арқылы ақпарат жинау, топонимикалық атаулардан ақпарат алу.

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері – лингвистикалық және әлеуметтану процедураларының синтезі. Далалық зерттеулердің әдістері: анкета жүргізу, интервью алу, тікелей бақылау.

Далалық зерттеулер нәтижелерін өңдеу. Корреляциялық талдау түрлері. Тізбе деректері, математикалық-статистикалық әдістер.

Лингвистикадағы когнитивтік бағыт

Когнитивтік зерттеулердің ортақ қағидаттары. Лингвистикадағы когнитивизмге негіз болған идеялар (В.фон Гумбольдт, А.А.Потебня, И.А. Бодуэна де Куртенэ, Э.Сепир- Л.Уорф т.б.). Теорияның мақсаты, міндеттері, негізгі қағидаттары. Когнитивті лингвистиканың өзекті мәселелері

Тілдік тұлға теориясы

Тілдік тұлға арнайы зерттеу нысаны ретінде. Ю.Н.Караулов зерттеуіндегі «тілдік тұлға» феномені. Тілдік тұлға теориясы: тарихы және болашағы. Тілдік тұлға феноменінің деңгейлік ұйымдасуы. Тәжірибе жасау әдістерін тілдік тұлға феноменін зерттеуде қолдану. Психоллингвистикадағы тілдік тұлға теориясы. В.В.Красных концепциясындағы «тілдік тұлға» ұғымы.

Концептуалды метафора теориясы

Метафора – әлемнің концептуалды бейнесінегі элемент, сонымен бірге табиғи тілге қатысты элемент. Метафора туралы жана пайымдаудың бұрынғы риторикалық, философиялық, лингвистикалық теориялардан өзгешелігі. Дж.Лакоффа пен М.Джонсонның «Метафоры, которыми мы живем» атты еңбегі.

Лингвистикадағы генеративті бағыт

Бағыттың бастаулары, мақсаты және міндеттері, негізгі қағидаттары. Главные постулаты теории Н.Хомскийдің негізгі постулаттары. *Трансформациялық-тудырушы грамматика* және *генеративті лингвистика* терминдері. «Әмбебап грамматика», «тілдік модуль» ұғымдары. Суть оппозиции *тілдік құзырет vs тілді пайдалану* оппозицияларының мәні.

Заманауи лингвистикадағы сөйленісті тудыру және қабылдау мәселелері

Сөйленісті қабылдаудың интегративті моделі және оның постулаттары (В.Б.Касевич). Перцептивті процестің негізгі кезеңдері. Перцептивті сөздік ұғымы. Инструменталды және перцептивті талдау. Корпустық лингвистиканың әдістері.

Мәтінді лингвистикалық талдау

Мәтін лингвистикасы – заманауи лингвистикадағы басты бағыттардың бірі. Мәтін лингвистикасының зерттеу нысаны мен пәні. Мәтін категориялары. Мәтін тұтастығы мен байланысымы. Мәтіннің бөлшектенуі. Мәтіндегі ақпарат түрлері. Мәтін және дискурс. Мәтінтану әдістері.

Сөздің мағынасы: сөз және концепт, мағына және мән

Концепт пен сөз, мән мен мағына ұғымдарының өзара қатынасы, Концепті зерттеудің таза лингвистикалық әдістері. Концептіні зерттеудегі лингвистикалық және лингвомәдени бағыттар.

Лингвомәдениеттану ғылым ретінде

Лингвомәдениеттанудың әдіснамасы және әдістері. Лингвистикалық қатыстылық гипотезасы (Сепир-Уорф). Лингвомәдениеттанудың негізгі категориялары. Тіл-мәдениет-менталдық. Этнотілдік санадағы әлемнің тілдік бейнесі. Мәдени концепт лингвомәдениеттану феномені ретінде.

Заманауи лингвистикадағы функционалдық бағыт

Функционалдық грамматика: жалпы сипаттамасы және негізгі постулаттары. Функционалды грамматикаға А.В.Бондарко берген анықтама. Функционалдық зерттеулер әдістемесі.

Лингвистикадағы дискурсивті зерттеулер

Әлемдік лингвистикадағы «дискурс» ұғымын анықтауға қатысты бағыттар. Заманауи лингвистикадағы дискурсивті зерттеулердің өзекті мәселелері.

Мәтінді зерттеудегі жалпыфилологиялық әдістер

Трансформациялық әдіс. Контекстік талдау. Компонентті талдау. Концептуалдық талдау. Семиотикалық әдіс.

Мәтінді зерттеудегі арнайы әдістер

Интермәтіндік талдау. «Сөз-образ» әдісі. Өмірбаяндық талдау. Мотивті талдау. Семантика-стилистикалық әдіс.

«XX-XXI ғғ.ТОҒЫСЫНДАҒЫ АРАБ ӘДЕБИЕТІНДЕГІ ЗАМАНАУИ ТЕНДЕНЦИЯЛАР» пәні

XX ғасырдың соңы мен XXI басында әлеуметтік және мәдени дискурсқа әсер еткен тарихи және саяси факторлар. «Суық соғыстың» аяқталуы. Социалистік жүйенің күйреуі. Ғаламдану және антиғаламдану. Бірполярлық әлемдегі жаңа саяси шындықтар. Араб Шығысындағы жалғасып жатқан бұрынғы және жаңа қақтығыстар. «Араб көктемі» толқулары. Халықаралық терроризмнің өршуі және миграция үдерісі. Өнер туралы түсінік пен суреткер рөлінің өзгеруі.

XX ғасыр мен XXI ғасырдың басындағы араб әдебиетіндегі үрдістер

Әдебиеттегі түрлі көркемдік бағыттың бейбіт өмір сүруі. Бейнелеу объектісінің кеңеюі. Шындық және баламалы әлемдер. Реализм, модернизм, постмодернизм.

Араб Шығысы әдебиетіндегі модернизм бастаулары

Модернизм көркем концепция ретінде тарихтың қарқынды дамуының көрсеткіші және оның адамға ықпал етуін жеделдетуші. Өнер мен қазіргі кездегі күнделікті тәжірибе арасындағы кедергілердің жойылуы. Эстетикалық тәжірибедегі жаңа бағыттардың ашылуы. Ұлттық көркем жүйенің қалыптасуына батыстық әдебиеттің ықпалы.

Модернизм шеңберінде көркем құндылықтар жүйесінің өзгеруі

Әдебиеттің эстетикалық ұстанымдары мен көркемдік өлшемдерінің өзгеруі. Автордың субъективті санасындағы суретті бейнелеуші «жаңа хат». Классикалық дәстүрдің күйреуі. Сюрреалистік көркемдік, адамның өмір сүруіндегі мәнсіздік пен сандырақтың экзистенциалдық ойлары.

Постмодернизм - жаңа тарихи шындыққа жауап ретінде

Постмодернизм – санадағы өзгеріс ретінде. Мәтін көпмәнділігінің артуы, оны оқу нұсқаларының кеңеюі. Семантиканың кең амплитудасы. Мәтін мазмұны – суреткердің өмірлік тәжірибесінің тарихи, топтық және реципиенттің жеке тәжірибесіндегі ықпалдастықтың нәтижесі. Тарихи ойлау мен тарихи даму дәстүрлі түсінігінің сынға ұшырауы.

Постмодернистік шығармалар жазудағы ұстанымдар

Кейіпкердің жоғалуы. Кейіпкердің түрлі кезеңдер мен мәдениеттер кеңістігіне еркін ауысуы. Ойын – негізгі әдеби ұстаным ретінде. Жауыр болған сөз тіркестері, жанрлар және екпінмен ойнау. Сезімді дәл анықтау. Интермәтіндік, дәйексөздік, бөтен сөзбен ойнау, мағынаны өзгерту.

Ғасырлар тоғысындағы араб әдебиетіндегі стиль және тақырып

Қаламгерлердің шындықты субъективті-жеке түрде игеруге ұмтылысы. Біртекті стильдің бұзылуы, көптеген жеке стильдердің пайда болуы. Жаңа көркемдік әдіс-тәсілдерді іздеу. Баяндаудағы әдейі аласапыран, полифония, «ішкі монолог». Адам психологиясы мен бейсанасына тереңдеу, қазіргі заман адамының бастан өткеріп жатқан күдігі мен күйзелісіне көңіл бөлу.

XX - XXI ғасырлардағы араб прозасының міндеттері

Ұлттық тарих пен тағдырды сыни түрде қайта жаңғырту. Жаңа тұлға қалыптастыру, түпнұсқа көркем құндылықтар құру. Жаңа мәдени, діни және этникалық бірегейлікті мақұлдау. Тұлғаның ыдырауы мен қоғамнан алшақтау үдерісін әдеби тұрғыдан талдау. Ұлттық идеялар мен идеалдардың қалыптасуы. Қоғам алдында әлеуметтік және моральдік міндеттемелерді орындау.

Араб әдебиетіндегі дәстүрлі мифопоэтикалық бейнелер

Дәстүрлі араб баяндау тәсілдеріне оралу. Ұлттық араб романы мен бейнелер жүйесін қалыптастыру үшін мәдени мұрамыздағы баяндау мүмкіндіктерін қолдану. Роман-ертегі, роман-сипаттау, теңіздің арғы жағындағы елдерге саяхат. Мифтер мен аңыз-әңгімелер – сенім мен күштің бастауы ретінде. Идеал, кемелдік және үйлесімдік туралы армандар.

Интеллектуалдық театр

Интеллектуализм – постмодернистік (концептуалдық) және реалистік (интеллектуалдық реализм) бағыттарды қамтыған үрдіс. Кейіпкерлер, ой-пікірлер драмасы. Автор және әртіс. Өнердің өзге түрлерін қамту (музыка, кино, перфоманс). Философиялық дереккөздер. Мәдени мұра. Шетелдік концепциялар мен ағымдардың ықпалы.

Машриқ әдебиетіндегі постмодернизм бастаулары

Шығыстық постмодернизм – жергілікті реализм мен идеологиялық-көркемдік модельдердің жойылуына жауап ретінде. Тарихи және саяси дамудың нәтижесіне түңілу. Қоғамның әрі қарай дамуындағы түсініксіздік. Тоталитарлық жүйелер және цензура. Жаңа авторлық стратегиялар.

Қазіргі мағриб елдері романы: нақты мәселелер

Мағриб романының араб тіліндегі және француз тіліндегі тармақтары. Мағриб романындағы қазіргі ислам мәселелері. Ортағасырлық араб әдебиетіндегі пішіндер мен сюжеттердің қолданылуы. Қазіргі батыс әдебиеті мен әдеби сынның ықпалы. Мағриб әдебиетіндегі әлеуметтік шиеленістің көрініс табуы.

Араб-ислам әдеби ескерткіштеріндегі көркем тәсілдер мен бейнелеу түрлерінің қолданылуы

Қазіргі араб әдебиетінде саяхаттау мотиві. Кейіпкердің кеңістік пен уақытта ауысуы. Рухани саяхат. Тарихи және тарихнамалық ескерткіштердің интерпретациясы және қайта жаңғыруы. Мәдени мұраның элементтері ретінде аңыз-әңгімелер мен фольклор. Хадис, хабар таджаллийаттар стилистикасы. Діни-сопылық мотивтер. Тіл мәселесі.

Шығыс пен Батыс арасындағы кеңістіктегі сана-сезімнің дағдарысы

Экзистенциалдық сана мәселелері – адам жалғыздығы, рефлексия, әлемді жау ретінде қабылдау. Тұлғаның екіжүзділігі, әлемге шиеленісті көзқарас, болмыстың мағынасыздығын сезіну. Ұлттық және кірме мәдениеттің өзара қақтығысы. Біртектіліктің күйреуі, тұлғаны жатсыну және оның мәңгірттенуі.

Әйел қаламгерлер: шығармашылық ерекшелігі және келешегі

Әйелдің әлемді түйсіну мәселесіне енуіне мән берген ерекше тақырыптар. Тендік, ресурстардың қолжетімділігі, қоғамдық бағалауға лайық болу мәселелері. Модернистік эстетиканы баяндау тілінің әуезділігімен үйлестіретін ерекше стиль. Форманың күрделілігі және баяндауды берілген сюжет шегінен құтқаруы.

5. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі:

1. Кузьмин С.Е. Учебник арабского языка М., 2001.
2. Шагаль В.Э., Мерекин М.Н., Забиров Ф.С. Учебник арабского языка. М., 1983.
3. Чернов П.В. Учебник арабского языка. М., 1987.
4. Фролова О.Б. Мы говорим по – арабски. Л., 1972.
5. Халидов Б.З. Учебник арабского языка. Ташкент, 1977.
6. Баранов Х.К. Арабско-русский словарь. М., 2000.
7. Борисов В.М. Русско-арабский словарь. М., 2001.
1. 9. Смағұлова Г. Мәтін лингвистикасы. Алматы, 2002
2. Актуальные проблемы современной лингвистики. Учебное пособие/сост. Л.Н.Чурилина. –М., Флинта: Наука, 2010
3. Алефриенко Н.Ф. Лингвокультурология. Ценностно-смысловое пространство языка. М., Флинта: Наука, 2010
4. Болотнова Н.С. Филологический анализ текста. М., Флинта: Наука, 2009
5. Маслова В.А. Введение в когнитивную лингвистику. М., Флинта: Наука, 2007
6. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. Изд. 4-е, стереотипное. М: КомКнига, 2006. — 144 с.
7. Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. М., 1991.

8. Даниленко В.П. Методы лингвистического анализа: курс лекций. М., 2011.
9. Комарова З.И. Методология, метод, методика и технология научных исследований в лингвистике. М., 2013.
10. Общее языкознание. Методы лингвистических исследований. М., 1973.
11. Принципы и методы семантических исследований. М., 1976.
12. Степанов Ю.С. Язык и метод. К современной философии языка. М., 1998.
13. Теория и методология языкознания: Методы исследования языка. М., 1989.
14. Салкынбай А., Абақан Е. Лингвистикалық түсіндірме сөздің. Алматы, Сөздік-Словарь, 1998
15. Ализаде Э. А., Асадуллин Ф. А., Прожогина С. В., Юнусов К. О. Литература Туниса. М., 1993. — 242 с.
16. Власова О. А., Дербисалиев А. Б., Прожогина С. В. Литература Марокко. М., 1993. — 319 с.
17. Демкина О. Н., Прожогина С. В. Литература Алжира. М., 1993. — 335 с.
18. За дюнами. Антология современной саудовской литературы. М., 2009. — 533 с.
19. Кирпиченко В. Н., Сафронов В. В. История египетской литературы XIX–XX веков. Т. 2. М., 2003. — 270 с.
20. Кирпиченко В. Н. Выбор пути. Послесловие к сборнику прозы Н. Махфуза «Панорама», 1992
21. Прожогина С.В. От Сахары до Сены. Литературное пространство франкоязычных магрибинцев в XX веке. М: Восточная литература, 2001. -484 с.
22. Кирпиченко В.Н. Об "арабских формах" арабского романа и о пище духовной. Опубликовано в сборнике "РОССИЯ — ВОСТОК — ЗАПАД", издательство "Наследие", Москва, 1999, сс. 265-278
23. Сейтметова Ж.Р. Египетский театр в контексте взаимодействия культур / Цивилизации человечества – история и современность (Материалы научной конференции 5-9 июля 2005 г.), Ч.1. – Алматы, 2005. – С.245.
24. Постмодернизм в литературах Азии и Африки. Очерки. Издательство С.-Петербургского университета, 2010. 335 с.
25. Ильин И. Постструктурализм, деконструкция, постмодернизм - М., 1996.

Қосымша:

1. Чернов П.В. Справочник по грамматике арабского литературного языка. М., 1995.
2. Гранде Б.М. Курс грамматики в сравнительно-историческом освещении. М., 1998.
3. Гранде Б.М. Введение в сравнительное изучение семитских языков. М., 1998.
4. Юшманов Н.В. Грамматика литературного арабского языка. Л., 1928.
5. Боднар С.Н. Арабский язык. Жанр коммерческих, деловых бумаг и их языковая специфика. М., 2002.
6. Майбуров Н.А. Читаем и переводим арабскую газету. М., 2001.
7. Майбуров Н.А., Финкельберг Н.Ф. Начальный курс общего перевода. Арабский язык. М., 1973.
8. Алефиренко Н.Ф. Методологические проблемы современного языкознания // Современные проблемы науки о языке. М., 2009, стр.314-397.
9. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. М., 2003.
10. Бондарко А.В. Принципы функциональной грамматики и вопросы аспектологии. М., 2001.
11. Бурлак С.А., Старостин С.А. Введение в лингвистическую компаративистику. М., 2001.
12. Гвишиани Н.Б. Язык научного общения (вопросы методологии). М., 1986.
13. Гийом Г. Принципы теоретической лингвистики. М., 1992.
14. Гипотеза в современной лингвистике. М., 1980.
15. Даниленко В.П. Ономастическое направление в грамматике. М., 2009.
16. Котюрова М.П. Культура научной речи. Текст и его редактирование: учеб. пособие. Пермь, 2007.
17. Куликова И.С., Салмина Д.В. Введение в металингвистику (системный, лексикографический и коммуникативно-прагматический аспекты лингвистической терминологии). СПб, 2002.
18. Лингвистический энциклопедический словарь. М., 1990.
19. Марчук Ю.Н. Математические методы в языкознании. М., 1990.
20. Мечковская Н.Б. Общее языкознание. Структурная и социальная типология языков. Минск,

2000.

21. Ресурсы информационной телекоммуникационной сети «Интернет»

22. <http://www.philology.ru/>

23. <http://philologos.narod.ru/>

24. <http://www.ruthenia.ru/web/rusweb/>

25. <http://linguistlist.org/>

26. <http://www.slovari.ru/start.aspx?s=0&p=3050>

27. <http://www.rsl.ru/ru/s97/s339/>

28. <http://www.ruslang.ru/>

29. Электронная база данных научных журналов “JStor”: www.jstor.org

30. Электронная база данных научных журналов “Project MUSE”: <http://muse.jhu.edu/>

31. Современная зарубежная литература. Энциклопедический справочник. Intrada. - М., 1996. -319 с.

32. Манковская Н.Б. Эстетика постмодернизма - С., 2000.

33. Зарубежная литература XX века. Издание И. В. Кабановой - М., 2009.

34. Надирова Г.Е. Модернистский роман в современной тунисской литературе//Вестник Казахского национального педагогического университета им.Абая. Серия «Филологические науки».№4 (14), 2005. с.38-43.

35. Надирова Г.Е. Арабская литература.В кн. «Очерки по мировой литературе рубежа XX-XXI столетий». Алматы, 2006.с.144-175.

4. ЕМТИХАНҒА ДАЙЫНДЫҚ ПӘНДЕРІ БОЙЫНША ТАҚЫРЫПТАР ТІЗІМІ

4.1 «КӘСІБИ МАҚСАТТАРҒА АРНАЛҒАН ШЫҒЫС (ПАРСЫ) ТІЛІ» пәні

1. Зат есім

Парсы тіліндегі зат есім жайында жалпы мағлұмат. Зат есімнің мәні. Зат есімнің лексика-грамматикалық тобы.

2. Зат есімнің грамматикалық категориясы. Зат есімнің көптік категориясы. Белгісіздік артикль. Зат есімнің қосымша қызметі. Көптік жалғаулары. Парсы тілінің көптік жалғауы. Араб тілінен кірген көптік жалғау.

3. Сын есім

Сын есімнің лексика-грамматикалық топтары. Сапалық және қатыстық сын есімдер. Сапалық сын есімнің жасалуы. Қатыстық сын есімнің жасалуы.

4. Сын есімнің шырайлары.

Салыстырмалы және асырмалы шырайлардың жасалу жолдары. Араб тілінен кірген сын есімдер.

5. Сан есім

Сан есімдерге жалпы түсінік. Есептік-белгілі сан есім. Есептік-белгісіз сан есім. Реттік сан есім.

6. Араб тілінен кірген реттік сан есім. Бөлшектік сан есім. Жинақтық сан есім. Өлшемдік мағынаны білдіретін сөздер (нумеративтер). Процент.

7. Есімдік. Өздік есімдігі.

Есімдіктердің лексика-грамматикалық топтары. Жіктеу есімдігі. Тәуелді-меншіктік (энклитикалық) жіктеу есімдігі. Жіктеу есімдігінің септелуі, жіктелуі. Өздік есімдігінің мағынасы мен қолданылуы. Белгілі есімдік. Белгісіздік есімдік және оның қолданылуы. Болымсыздық есімдік және оның қолданылуы. Басқа сөз таптарының есімдік мағынасында жұмсалуды.

8.Етістік.

Етістіктердің грамматикалық құрылымдылық түрлері Етістіктердің негіздірі: өткен шақ және осы шақ негізі. Түрлендіруші қосымша. Көмекші етістік. Етістіктердің грамматикалық категориясы. Шақтық категориясы. Етістіктің ырықты және ырықсыз етіс. Тұйық етістік. Есімше.

9.Үстеу

Үстеудің мағынасы мен қызметі. Үстеудің құрылымдық түрлері және олардың жасалуы. Фразеологиялық сөз тіркесті үстеулер. Туынды және түбір үстеулері. Үстеудің мағынасына қарай бөлінуі.

10.Септеуліктер

Предлогтардың түрлері. Негізгі және изафетті предлогтар.

Жай және күрделі септеуліктер. Табыс септігінің қызметін атқаратын - ра послелогі.

11.Жалғаулықтар

Жалғаулықтардың морфологиялық құрылымы.

Жалғаулықтардың грамматикалық мағыналарына қарай түрлері.

12.Демеуліктер. Одағай

Демеуліктердің жасалуына жалпы түсінік. Мағынасына қарай демеуліктері топтастыру. Одағай жайында жалпы түсінік. Одағайдың мағынасына қарай бөлінуі.

13. Синтаксис

Синтаксис жайында жалпы ұғым. Парсы тіліндегі синтаксистің ерекшеліктері. Сөздер мен сөз тіркестерінің синтаксистік байланысы.

Сөз тіркестері. Изафеттік сөз тіркестері. Күрделі сөз тіркестер және сөйлем. Сөйлемдердің мағыналық құрылымы.

14.Сөйлем мүшелері. Синтаксистік фразеологиялық құрылым. Жай сөйлем және оның мүшелері. Сабақтас құрмалас сөйлемдер және оның түрлері.

15.Сөзжасамның өнімді түрлері:

Зат есімнің жасалуы. Сын есімнің жасалуы. Сан есімнің жасалуы

Есімшенің жасалуы. Етістіктің жасалуы

16.Парсы тілінің фразеологизмі

Фразеологизмдер. Мақал-мәтелдер. Қанатты сөздер. Фразеологизмдердің ұлттық сипаты.

«ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРДІҢ ЗАМАНАУИ ӘДІСНАМАСЫ» пәні

Лингвистикадағы әдіс теориясының жалпы мәселелері

Тіл – жүйе. Жүйенің өз ішінде бөлінуі және тілдік деңгейлер. Тілдің 4 деңгейі: 1) фонетика-фонологиялық; 2) морфемдік; 3) лексика-семантикалық және 4) синтаксистік. Лингвистикалық талдау әдістемесі – лингвистикалық әдістердің ережесі, оларды пайдалану тәртібі, тәсілдері. Ғылыми зерттеу аспекті мен концепциясы.

Жалпы ғылыми және жалпы лингвистикалық әдістер

Жалпы әдістер (анализ және синтез, салыстыру және т.б.), жалпығылыми әдістер (бақылау, өлшеу, тәжірибе жүргізу т.с.с.) және арнайы әдістер (мысалы, лингвистикадағы тарихи-салыстырмалы әдіс).

Ғылыми парадигмалардың ауысуы және заманауи лингвистика

Т.Кун концепциясындағы ғылыми парадигма түсінігі және ғылымның даму логикасы. Ғылыми парадигмалардың кезең бойынша ауысуы. «Ғылыми таным парадигмасы» термині. 3 ғылыми парадигма: тарихи-салыстырмалы, жүйелік-құрылымдық және антропоэзектік.

Негізгі лингвистикалық қағидаттар

Лингвистикалық қағидаттар. Экспланаторлық қағидат - тіл фактілерін сипаттап қоймай, сонымен бірге оны түсіндіруге ұмтылу. Түсіндіру. Экспансионизм. Функционализм. Мәтінэзектік және семантикаэзектік.

Тілтанудағы антропоэзектік бағыт

Антропоэзектік – заманауи лингвистикадағы негізгі қағидат (Ю.С. Степанов). Антропоэзектік бағыттың мәні. Тіл жүйесін зерттеуден адам мен тіл арасындағы қатынасты, өзара байланысты зерттеуге бет бұру.

Құрылымдық лингвистиканың әдістері

Құрылымдық лингвистика туралы жалпы түсінік. Семиотикалық қағидат. Мәтінді талдау мақсаттары: а) ондағы сөйленіс сегментіне қатысты жалпылама инвариант бірліктерді анықтау

(фонема, морфема, сөйлем схемалары); б) тілдік бірліктердің үйлесім шекарасын анықтау; в) тілдік жүйеден сөйлесімге өту ережелерін анықтау. Логикалық қағидат, зерттеудің математикалық әдістері (математикалық логика, алгоритмдер теориясы, ықтималдық теориясы, математикалық статистика т.с.с.).

Тарихи-салыстырмалы әдіс

Тарихи-салыстырмалы әдіске негіз болған жағдайлар. Тарихи-салыстырмалы әдіс туралы түсінік. Тарихи-салыстырмалы әдістің формалары: салыстырмалы-салғастырмалы, тарихи-типологиялық, тарихи-генетикалық. Тарихи-салыстырмалы әдістің тәсілдері: сыртқы реконструкция, іштей реконструкция, кірме сөздерді талдау арқылы ақпарат жинау, топонимикалық атаулардан ақпарат алу.

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері – лингвистикалық және әлеуметтану процедураларының синтезі. Далалық зерттеулердің әдістері: анкета жүргізу, интервью алу, тікелей бақылау.

Далалық зерттеулер нәтижелерін өңдеу. Корреляциялық талдау түрлері. Тізбе деректері, математикалық-статистикалық әдістер.

Лингвистикадағы когнитивтік бағыт

Когнитивтік зерттеулердің ортақ қағидаттары. Лингвистикадағы когнитивизмге негіз болған идеялар (В.фон Гумбольдт, А.А.Потебня, И.А. Бодуэна де Куртенэ, Э.Сепир- Л.Уорф т.б.). Теорияның мақсаты, міндеттері, негізгі қағидаттары. Когнитивті лингвистиканың өзекті мәселелері

Тілдік тұлға теориясы

Тілдік тұлға арнайы зерттеу нысаны ретінде. Ю.Н.Караулов зерттеуіндегі «тілдік тұлға» феномені. Тілдік тұлға теориясы: тарихы және болашағы. Тілдік тұлға феноменінің деңгейлік ұйымдасуы. Тәжірибе жасау әдістерін тілдік тұлға феноменін зерттеуде қолдану. Психоллингвистикадағы тілдік тұлға теориясы. В.В.Красных концепциясындағы «тілдік тұлға» ұғымы.

Концептуалды метафора теориясы

Метафора – әлемнің концептуалды бейнесінегі элемент, сонымен бірге табиғи тілге қатысты элемент. Метафора туралы жаңа пайымдаудың бұрынғы риторикалық, философиялық, лингвистикалық теориялардан өзгешелігі. Дж.Лакоффа пен М.Джонсонның «Метафоры, которыми мы живем» атты еңбегі.

Лингвистикадағы генеративті бағыт

Бағыттың бастаулары, мақсаты және міндеттері, негізгі қағидаттары. Главные постулаты теории Н.Хомскийдің негізгі постулаттары. *Трансформациялық-тудырушы грамматика* және *генеративті лингвистика* терминдері. «Әмбебап грамматика», «тілдік модуль» ұғымдары. Суть оппозиции *тілдік құзырет vs тілді пайдалану* оппозицияларының мәні.

Заманауи лингвистикадағы сөйленісті тудыру және қабылдау мәселелері

Сөйленісті қабылдаудың интегративті моделі және оның постулаттары (В.Б.Касевич). Перцептивті процестің негізгі кезеңдері. Перцептивті сөздік ұғымы. Инструменталды және перцептивті талдау. Корпустық лингвистиканың әдістері.

Мәтінді лингвистикалық талдау

Мәтін лингвистикасы – заманауи лингвистикадағы басты бағыттардың бірі. Мәтін лингвистикасының зерттеу нысаны мен пәні. Мәтін категориялары. Мәтін тұтастығы мен байланысымы. Мәтіннің бөлшектенуі. Мәтіндегі ақпарат түрлері. Мәтін және дискурс. Мәтінтану әдістері.

Сөздің мағынасы: сөз және концепт, мағына және мән

Концепт пен сөз, мән мен мағына ұғымдарының өзара қатынасы, Концепті зерттеудің таза лингвистикалық әдістері. Концептіні зерттеудегі лингвистикалық және лингвомәдени бағыттар.

Лингвомәдениеттану ғылым ретінде

Лингвомәдениеттанудың әдіснамасы және әдістері. Лингвистикалық қатыстылық гипотезасы (Сепир-Уорф). Лингвомәдениеттанудың негізгі категориялары. Тіл-мәдениет-менталдық. Этнотілдік санадағы әдемің тілдік бейнесі. Мәдени концепт лингвомәдениеттану феномені ретінде.

Заманауи лингвистикадағы функционалдық бағыт

Функционалдық грамматика: жалпы сипаттамасы және негізгі постулаттары. Функционалды грамматикаға А.В.Бондарко берген анықтама. Функционалдық зерттеулер әдістемесі.

Лингвистикадағы дискурсивті зерттеулер

Әлемдік лингвистикадағы «дискурс» ұғымын анықтауға қатысты бағыттар. Заманауи лингвистикадағы дискурсивті зерттеулердің өзекті мәселелері.

Мәтінді зерттеудегі жалпыфилологиялық әдістер

Трансформациялық әдіс. Контекстік талдау. Компонентті талдау. Концептуалдық талдау. Семиотикалық әдіс.

Мәтінді зерттеудегі арнайы әдістер

Интермәтіндік талдау. «Сөз-образ» әдісі. Өмірбаяндық талдау. Мотивті талдау. Семантика-стилистикалық әдіс.

«XX-XXI ғғ.ТОҒЫСЫНДАҒЫ ПАРСЫ ӘДЕБИЕТІНДЕГІ ЗАМАНАУИ ТЕНДЕНЦИЯЛАР» пәні

1. Біздің дәуірімізге дейінгі **X-VII-IV ғ. әдебиет**. Авеста, Көне парсы әдебиеті. (Қолжазбалар. Көне дәуірдегі әдеби ескерткіштер)
2. Біздің дәуірімізге дейінгі **IV ғ.б. – б.д. VII ғ.б.** аршакилер және сасанилер дәуірі (Орта дәуірдегі парсы тілі мен Сасан дәуіріндегі Иран тілінің әдебиеті).
3. **VII-IX ғ. әдебиеті**: Араб басқыншылығы және оның Орта Азия мен Иран халқының әдеби өміріне ықпалы, Шуубия көтерілісі мен үнсіздік екі ғасыры («Ду ғәрн-е сукут»)
4. **IX-XIII ғ. әдебиеті**: Иран қайта өрлеу дәуіріндегі парсы әдебиетінің өркендеуі (Рудаки, Фирдоуси, Хорасандық стиль) Ислам және әдебиет. Парсы әдебиетінің дамуына Ислам дінінің тигізген әсері. Ислами қағидалар мен ұлттық көзқарас. Саманилер билігі тұсындағы жазба жәдігерлер. Ұлттық әдебиет. Ақын және қоғам. Стильдік ерекшелік. Хорасан, ирак және үнді стилдерінің айырмашылығы. Классикалық парсы әдебиетінің қалыптасуындағы стильдердің орны.
5. **XIII-XV ғ. әдебиеті**: моңғол басқыншылығы дәуірі мен оның Иран әдебиеті мен мәдениетінің дамуына ықпалы. Ғазнауийлер тұсындағы ғашықтық шығармалар. Ғашықтық әдебиет. Ариф және салик. Сопылық әдебиет («Адабиот-е ирфони»). Парсы әдебиетінде сопылық әдебиеттің пайда болуы мен дамуы. Хафиз, Санай, Аттар, Мәуләуи шығармаларындағы хақиқат пен мажаз. Парсы әдебиетінің түрік әдебиетіне тигізген ықпалы.
6. **XVI-XVIII ғ. әдебиеті**: Орталық Азия, Иран мен үндістандағы парсы әдебиеті. (үндістан стилі) Парсы әдебиетінде «Хамса» дәстүрінің қалыптасуы. «Ескендір», «Ләйлі-Мәжнун», «Фарһад-Шырын» тақырыптарының жиі жырлануы. Низами, Жәми, Деһлеуи және т.б. Бозгашт стилінен Хорасан стиліне қайта оралу.
7. **XX ғ. әдебиеті**: Машрутия көтерілісі (Жаңа поэзия. Нима Юшидж, Садык Хидоят, Али Акбар Деххудо және басқалар) Ирандағы қазіргі заманғы әдеби процесс (ғасыр басындағы әдебиет пен ислам революциясының жеңісінен кейінгі әдебиет). Діни әдебиеттің өрлеуі.
8. **XXI ғ. басындағы жаңа әдебиет**. Соңғы жиырма жылдықтағы әдеби ағым. (Соңғы жылдардағы әдеби бағыт, ағым. Модернизм көріністері. Өкілдері).
9. **Ирандықтардың Әлем әдебиетіне қосқан үлесі**. Қазіргі заманғы ақындардың шығармашылығы.

5.Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиет:

1. Брагинский И.С. Из истории персидско-таджикской литературы. М., Наука, 1972.
2. Забихулло Сафо. «Тарих-э адабиат-э Иран». Тегеран., 1371.
3. Мухаммад Джафар Йаһағғи. «Тарих-э адабиат-э Иран» . Тегеран., 1377/1998.
4. Оранский И.М. Введение в иранскую филологию. М., Наука, 1988.
5. Основы иранского языкознания. Древнеиранские языки. М., Наука, 1980.
6. Основы иранского языкознания. Среднеиранские языки. М., Наука, 1981.

7. Основы иранского языкознания. Новоиранские языки. М., Наука, 1982.
8. Пейсиков Л.С. Лексикология современного персидского языка. М., Изд-во МГУ, 1975.
9. Смағұлова Г. Мәтін лингвистикасы. Алматы, 2002
10. Актуальные проблемы современной лингвистики. Учебное пособие/сост. Л.Н.Чурилина. –М., Флинта: Наука, 2010
11. Алефrienко Н.Ф. Лингвокультурология. Ценностно-смысловое пространство языка. М., Флинта: Наука, 2010
12. Болотнова Н.С. Филологический анализ текста. М., Флинта: Наука, 2009
13. Маслова В.А. Введение в когнитивную лингвистику. М., Флинта: Наука, 2007
14. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. Изд. 4-е, стереотипное. М: КомКнига, 2006. — 144 с.,,,
15. Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. М., 1991.
16. Даниленко В.П. Методы лингвистического анализа: курс лекций. М., 2011.
17. Комарова З.И. Методология, метод, методика и технология научных исследований в лингвистике. М., 2013.
18. Общее языкознание. Методы лингвистических исследований. М., 1973.
19. Принципы и методы семантических исследований. М., 1976.
20. Степанов Ю.С. Язык и метод. К современной философии языка. М., 1998.
21. Теория и методология языкознания: Методы исследования языка. М., 1989.
22. Салқынбай А., Абақан Е. Лингвистикалық түсіндірме сөздің. Алматы, Сөздік-Словарь, 1998

Қосымша:

1. Оранский И.М. Иранские языки в историческом освещении. М., Наука, 1979
2. Рубинчик И.М. Опыт типологического исследования иранских языков. М., Наука, 1975.
3. Рубинчик Ю.А. "Грамматика современного персидского языка". М., Муравей –Гайд, 2000.
4. Рубинчик Ю.А. Основы фразеологии персидского языка. М., Наука, 1981.
5. Фаррухи. "Дәстур-э зәбан-э фарси". Тегеран., 1380.
6. Ян Рыпка и Иржи Бечка. История Таджикско-персидской литературы. М, Наука., 1971.
7. Алефиренко Н.Ф. Методологические проблемы современного языкознания // Современные проблемы науки о языке. М., 2009, стр.314-397.
8. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. М., 2003.
9. Бондарко А.В. Принципы функциональной грамматики и вопросы аспектологии. М., 2001.
10. Бурлак С.А., Старостин С.А. Введение в лингвистическую компаративистику. М., 2001.
11. Гвишиани Н.Б. Язык научного общения (вопросы методологии). М., 1986.
12. Гийом Г. Принципы теоретической лингвистики. М., 1992.
13. Гипотеза в современной лингвистике. М., 1980.
14. Даниленко В.П. Ономастологическое направление в грамматике. М., 2009.
15. Котюрова М.П. Культура научной речи. Текст и его редактирование: учеб. пособие. Пермь, 2007.
16. Куликова И.С., Салмина Д.В. Введение в металингвистику (системный, лексикографический и коммуникативно-прагматический аспекты лингвистической терминологии). СПб, 2002.
17. Лингвистический энциклопедический словарь. М., 1990.
18. Марчук Ю.Н. Математические методы в языкознании. М., 1990.
19. Мечковская Н.Б. Общее языкознание. Структурная и социальная типология языков. Минск, 2000.
20. Ресурсы информационной телекоммуникационной сети «Интернет»
21. <http://www.philology.ru/>
22. <http://philologos.narod.ru/>
23. <http://www.ruthenia.ru/web/rusweb/>
24. <http://linguistlist.org/>
25. <http://www.slovari.ru/start.aspx?s=0&p=3050>

26. <http://www.rsl.ru/ru/s97/s339/>
27. <http://www.ruslang.ru/>
28. Электронная база данных научных журналов “JStor”: www.jstor.org
29. Электронная база данных научных журналов “Project MUSE”: <http://muse.jhu.edu/>

4. ЕМТИХАНҒА ДАЙЫНДЫҚ ПӘНДЕРІ БОЙЫНША ТАҚЫРЫПТАР ТІЗІМІ

4.1 «КӘСІБИ МАҚСАТТАРҒА АРНАЛҒАН ШЫҒЫС (ҚЫТАЙ) ТІЛІ» пәні

1. Нәтижелі етістік

Нәтижелі етістік. Нәтижелі етістіктің жасалу жолы. Нәтижелі етістікті сөйлемнің жасалу тәртібі.

2. Модальді етістік

Модальді етістікті сөйлемдегі қызметі. Модальді етістіктің болымсыз түрі. Сұраулы сөйлемдердің түрлері. 吗(ma) көмекші сөзі арқылы және альтернативті сұрақтың жасалу жолдары.

3. Мөлшер сөз

Қытай тіліндегі мөлшер сөздердің түрлері. Мөлшер сөздердің сан есіммен байланысы.

4. Жалғаулық (шылау)

Жалғаулық (шылау). Қытай тіліндегі сабақтастырушы жалғаулықтар және салалас мәнді жалғаулықтар. Жалғаулықтардың қолданылу ерекшеліктері.

5. Қытай тіліндегі толықтауыш

Қытай тіліндегі толықтауыш сөйлем. Сөйлемдегі қолданылу ерекшеліктері.

6. Етістікті – объектілі құрылым

Етістікті–объектілі құрылым. Етістікті және атаулы етістікті–объектілі құрылым. Етістікті түрі іс-қимылды білдіреді, ал атаулы – осы істің объектісін білдіреді.

7. Қытай тіліндегі мезгіл пысықтауыш

Қытай тілінде мезгілді білдіретін пысықтауыш. Қытай тілінде мезгілді білдіретін пысықтауыштың ерекшеліктері. Қытай тілінде мезгілді білдіретін пысықтауыштың жасалу жолдары.

8. Қытай тіліндегі мекен пысықтауыш

Қытай тіліндегі мекен пысықтауыш. Қытай тіліндегі статистикалық пысықтауыш және динамикалық пысықтауыш.

9. Қытай тіліндегі бағыт-бағдарды білдіретін етістік

Қытай тіліндегі бағыт-бағдарды білдіретін етістік. Жәй және күрделі бағыт-бағдарлы етістік.

10. Қытай тіліндегі іс-қимылдың жалғасуын білдіретін жалғаулық

Қытай тіліндегі 着(zhe) және 呢(ne) жалғаулықтары. Олардың қолданылу ерекшеліктері. Қытай тіліндегі іс-қимылдың жалғасуын білдіретін жалғаулық 着(zhe) жалғауы арқылы жасалып, нақ осы шақта болып жатқанын білдіреді. Кейде іс-әрекеттің аяқталмағандығын 呢(ne) жалғауы арқылы білдіреді.

11. Қытай тіліндегі өткен шақ

Қытай тіліндегі өткен шақ. Қытай тіліндегі 了(le) жалғаулығы.

12. Қытай тіліндегі салыстыру деңгейі

Қытай тілінде салыстыруды білдіретін сөздер. 比(bi) көмекші сөзі арқылы, толықтауыш арқылы, жалпы сипаттамасы бойынша, нақты сипаттама бойынша жасалатын салыстыруды білдіретін сөйлемдер.

13. Қытай тіліндегі анықтауыш

Қытай тіліндегі анықтауыш. Қытай тіліндегі анықтауыштың ерекшеліктері.

Қытай тіліндегі анықтауыш заттың сапасын, түр-түсін анықтайды, әртүрлі сөз таптары қызметін атқарады, сөз тіркесі болып та келеді.

14. Қытай тіліндегі нәтижелік толықтырғыш

Қытай тілінде нәтижелік толықтырғыш. 得(de) көмекші сөзі. Нәтижелік толықтырғыштың болымсыз түрі.

15. Қытай тіліндегі 把 (bǎ) сөз алды қосымшасы

Қытай тіліндегі 把 (bǎ) сөз алды қосымшасы арқылы жасалатын сөйлемдер.

把 (bǎ) предлогы етістікті баяндауыш сөйлемде қолданылады. 把 (bǎ) предлогын қолдану кезінде сөйлемдегі іс субъектіден объектіге айналады. Толықтауыш өзгеріске ұшырайды.

16. Қытай тіліндегі есімдік

Қытай тіліндегі есімдіктер. Қытай тіліндегі есімдіктердің ерекшеліктері. Қытай тіліндегі есімдіктердің айырмашылығы.

17. Қытай тіліндегі одағай сөз

Қытай тілінде әсерленуді немесе шақыруды, жауап беруді білдіретін сөздерді одағай сөз деп атайды. Олар сөйлемнен оқшауланып тұрады. Одағай сөйлем мүшесі бола алмайды.

18. Қытай тіліндегі сан есімдер

Қытай тіліндегі сан есімдер. Қытай тіліндегі сан есімдердің ерекшеліктері.

19. Тонның өзгеруі. Бейтарап тон

Екібуынды және үшбуынды сөздердегі тонның өзгеруі. Бейтарап тон.

20. Мекенді білдіретін зат есім. Сөйлемдер

Мекенді білдіретін зат есім. Мекенді білдіретін атаулы зат есім. Мекенді білдіретін сөз тіркесі.

Қытай тіліндегі сөйлемнің түрлері. Қытай тіліндегі жай сөйлем және күрделі сөйлемдер.

«ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРДІҢ ЗАМАНАУИ ӘДІСНАМАСЫ» пәні

Лингвистикадағы әдіс теориясының жалпы мәселелері

Тіл – жүйе. Жүйенің өз ішінде бөлінуі және тілдік деңгейлер. Тілдің 4 деңгейі: 1) фонетика-фонологиялық; 2) морфемдік; 3) лексика-семантикалық және 4) синтаксистік. Лингвистикалық талдау әдістемесі – лингвистикалық әдістердің ережесі, оларды пайдалану тәртібі, тәсілдері. Ғылыми зерттеу аспекті мен концепциясы.

Жалпы ғылыми және жалпы лингвистикалық әдістер

Жалпы әдістер (анализ және синтез, салыстыру және т.б.), жалпығылыми әдістер (бақылау, өлшеу, тәжірибе жүргізу т.с.с.) және арнайы әдістер (мысалы, лингвистикадағы тарихи-салыстырмалы әдіс).

Ғылыми парадигмалардың ауысуы және заманауи лингвистика

Т.Кун концепциясындағы ғылыми парадигма түсінігі және ғылымның даму логикасы. Ғылыми парадигмалардың кезең бойынша ауысуы. «Ғылыми таным парадигмасы» термині. 3 ғылыми парадигма: тарихи-салыстырмалы, жүйелік-құрылымдық және антропоэзектік.

Негізгі лингвистикалық қағидаттар

Лингвистикалық қағидаттар. Экспанаторлық қағидат - тіл фактілерін сипаттап қоймай, сонымен бірге оны түсіндіруге ұмтылу. Түсіндіру. Экспансионизм. Функционализм. Мәтінөзектік және семантикаөзектік.

Тілтанудағы антропоэзектік бағыт

Антропоэзектік – заманауи лингвистикадағы негізгі қағидат (Ю.С. Степанов). Антропоэзектік бағыттың мәні. Тіл жүйесін зерттеуден адам мен тіл арасындағы қатынасты, өзара байланысты зерттеуге бет бұру.

Құрылымдық лингвистиканың әдістері

Құрылымдық лингвистика туралы жалпы түсінік. Семиотикалық қағидат. Мәтінді талдау мақсаттары: а) ондағы сөйленіс сегментіне қатысты жалпылама инвариант бірліктерді анықтау (фонема, морфема, сөйлем схемалары); б) тілдік бірліктердің үйлесім шекарасын анықтау; в)

тілдік жүйеден сөйлесімге өту ережелерін анықтау. Логикалық қағидат, зерттеудің математикалық әдістері (математикалық логика, алгоритмдер теориясы, ықтималдық теориясы, математикалық статистика т.с.с.).

Тарихи-салыстырмалы әдіс

Тарихи-салыстырмалы әдіске негіз болған жағдайлар. Тарихи-салыстырмалы әдіс туралы түсінік. Тарихи-салыстырмалы әдістің формалары: салыстырмалы-салғастырмалы, тарихи-типологиялық, тарихи-генетикалық. Тарихи-салыстырмалы әдістің тәсілдері: сыртқы реконструкция, іштей реконструкция, кірме сөздерді талдау арқылы ақпарат жинау, топонимикалық атаулардан ақпарат алу.

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері – лингвистикалық және әлеуметтану процедураларының синтезі. Далалық зерттеулердің әдістері: анкета жүргізу, интервью алу, тікелей бақылау.

Далалық зерттеулер нәтижелерін өңдеу. Корреляциялық талдау түрлері. Тізбе деректері, математикалық-статистикалық әдістер.

Лингвистикадағы когнитивтік бағыт

Когнитивтік зерттеулердің ортақ қағидаттары. Лингвистикадағы когнитивизмге негіз болған идеялар (В.фон Гумбольдт, А.А.Потебня, И.А. Бодуэна де Куртенэ, Э.Сепир- Л.Уорф т.б.). Теорияның мақсаты, міндеттері, негізгі қағидаттары. Когнитивті лингвистиканың өзекті мәселелері

Тілдік тұлға теориясы

Тілдік тұлға арнайы зерттеу нысаны ретінде. Ю.Н.Караулов зерттеуіндегі «тілдік тұлға» феномені. Тілдік тұлға теориясы: тарихы және болашағы. Тілдік тұлға феноменінің деңгейлік ұйымдасуы. Тәжірибе жасау әдістерін тілдік тұлға феноменін зерттеуде қолдану. Психолингвистикадағы тілдік тұлға теориясы. В.В.Красных концепциясындағы «тілдік тұлға» ұғымы.

Концептуалды метафора теориясы

Метафора – әлемнің концептуалды бейнесінегі элемент, сонымен бірге табиғи тілге қатысты элемент. Метафора туралы жаңа пайымдаудың бұрынғы риторикалық, философиялық, лингвистикалық теориялардан өзгешелігі. Дж.Лакоффа пен М.Джонсонның «Метафоры, которыми мы живем» атты еңбегі.

Лингвистикадағы генеративті бағыт

Бағыттың бастаулары, мақсаты және міндеттері, негізгі қағидаттары. Главные постулаты теории Н.Хомскийдің негізгі постулаттары. *Трансформациялық-тудырушы грамматика* және *генеративті лингвистика* терминдері. «Әмбебап грамматика», «тілдік модуль» ұғымдары. Суть оппозиции *тілдік құзырет vs тілді пайдалану* оппозицияларының мәні.

Заманауи лингвистикадағы сөйленісті тудыру және қабылдау мәселелері

Сөйленісті қабылдаудың интегративті моделі және оның постулаттары (В.Б.Касевич). Перцептивті процестің негізгі кезеңдері. Перцептивті сөздік ұғымы. Инструменталды және перцептивті талдау. Корпустық лингвистиканың әдістері.

Мәтінді лингвистикалық талдау

Мәтін лингвистикасы – заманауи лингвистикадағы басты бағыттардың бірі. Мәтін лингвистикасының зерттеу нысаны мен пәні. Мәтін категориялары. Мәтін тұтастығы мен байланысымы. Мәтіннің бөлшектенуі. Мәтіндегі ақпарат түрлері. Мәтін және дискурс. Мәтінтану әдістері.

Сөздің мағынасы: сөз және концепт, мағына және мән

Концепт пен сөз, мән мен мағына ұғымдарының өзара қатынасы, Концепті зерттеудің таза лингвистикалық әдістері. Концептіні зерттеудегі лингвистикалық және лингвомәдени бағыттар.

Лингвомәдениеттану ғылым ретінде

Лингвомәдениеттанудың әдіснамасы және әдістері. Лингвистикалық қатыстылық гипотезасы (Сепир-Уорф). Лингвомәдениеттанудың негізгі категориялары. Тіл-мәдениет-менталдық. Этнотілдік санадағы әлемнің тілдік бейнесі. Мәдени концепт лингвомәдениеттану феномені ретінде.

Заманауи лингвистикадағы функционалдық бағыт

Функционалдық грамматика: жалпы сипаттамасы және негізгі постулаттары. Функционалды грамматикаға А.В.Бондарко берген анықтама. Функционалдық зерттеулер әдістемесі.

Лингвистикадағы дискурсивті зерттеулер

Әлемдік лингвистикадағы «дискурс» ұғымын анықтауға қатысты бағыттар. Заманауи лингвистикадағы дискурсивті зерттеулердің өзекті мәселелері.

Мәтінді зерттеудегі жалпыфилологиялық әдістер

Трансформациялық әдіс. Контекстік талдау. Компонентті талдау. Концептуалдық талдау. Семиотикалық әдіс.

Мәтінді зерттеудегі арнайы әдістер

Интермәтіндік талдау. «Сөз-образ» әдісі. Өмірбаяндық талдау. Мотивті талдау. Семантика-стилистикалық әдіс.

«XX-XXI ғғ.ТОҒЫСЫНДАҒЫ ЖАПОН ӘДЕБИЕТІНДЕГІ ЗАМАНАУИ ТЕНДЕНЦИЯЛАР» пәні

1. XX ғасырдың 50-ші жылдарындағы әдеби шығармалардың тақырыптық ерекшелігі.
2. Ай Циннің поэзиялық шығармашылығы.
3. Ай Цин шығармашылығындағы «Күн-Жаңа өмір символы» тақырыбы.
4. Ай Циннің поэмалары мен өлең жинақтары.
5. Тянь Ханнің елде заманауи театрлар.
6. Тянь Хань шығармалары.
7. Қытайдың белгілі драматургі Цао Юйдің шығармашылық жолы.
8. Цао Юйдің танымал драматургиялық шығармалары.
9. XX ғасырдың 90-шы жылдары жарық көрген әдеби шығармалар.
10. Ай Циннің «Даяньхэ» өлеңдер жинағына енген шығармалар.
11. Қытай жазушыларының XX ғасырдың 60-шы жылдарындағы белгілі еңбектері.
12. «Мәдени революцияның» қытай әдебиетінің дамуына ықпалы.
13. XX ғасырдың 80-ші жылдарындағы Қытай әдебиетінің жаңа кезеңіндегі әдеби ағымдар арасындағы байланыс.
14. 80-ші жылдардағы негізгі әдеби ағымдар.
15. «伤痕文学»-әдеби ағымына жататын көркем шығармалардың сюжеттік желісі.
16. Жаңа заман әдебиетіндегі «改革文学» ағымы.
17. 伤痕文学 және改革文学 бағытында еңбек жазған белгілі жазушылар мен олардың шығармалары.
18. 80-ші жылдардары жарық көрген әйгілі шығармалар.
19. Қытай әдебиетіндегі неореализм бағытында жазылған прозалық шығармалар.
20. Неореализм бағытындағы жазушылардың шығармасындағы «тұрмыстық реализм» тақырыбы.

5.Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиет:

1. 黄伯荣、廖序东. 现代汉语. 北京, 2002年.
2. Т.П. Задоевко, Хуан Шуин Основы кит.языка 1,2 том. М., 2002г.
3. Н.А. Демина, Чжу Канцзи. Учебник кит. Языка Страноведение Китая. М., 1998г.
4. В.И.Горелов. Теоретическая грамматика кит.языка. М., 1996г.
5. Н.С.Горелов. Стилистика китайского языка. М., 1982г.
6. Дай Гуйфу, ЛиюЛишин, Ли Хайян. Китайский разговорный язык (1, 2 часть).- Пекин, 1998
7. Бай Чончян, Жу Жянжон. Газетный язык (1, 2 часть).- Пекин, 1999

8. Ли Юйжин. Сборник упражнений для среднего и продвинутого уровней, изучающих китайский язык. – Пекин, 1996
9. Д.Мәсімхан. Қытай филологиясына кіріспе. Алматы: Қазақ университеті, 2002 ж.
10. 于非. 中国古代文学教程（上、下册）.—北京：高等教育出版社，2001年.
11. 鲁洪生、赵敏俐.中国古代文学名篇导读（上、下册）.—北京：中华书局，2003年.
12. 杨义、邓绍基. 古今文学名篇（上、下册）.—北京：人民出版社，2002年.
13. 方迎九.中国文学名著快读.—成都：四川文艺出版社，2004年.
14. 孙静、周先慎.简明中国文学史.—北京：北京大学出版社，2001年.
15. 李佐丰.古文精选.—北京：金盾出版社，1998年.
16. 钟瑾.古汉语趣读.—北京：新世界出版社，1987年.
17. 贾玉芳、刘永山.古文初渡.—北京：北京语言学院出版社，1995年.
18. 丁文楼、车如舜、孙建军.古代汉语.—北京：中央民族大学出版社，1996年.
19. Д.Мәсімхан. Қытай филологиясына кіріспе. –Алматы: Қазақ университеті, 2002ж.
20. Литература и культура Китая. -М., 1972г.
21. Ш.Машатай. Әдебиет. 3-бөлім. –Үрімші: Шынжаң оқу-ағарту баспасы, 1999ж.
22. Смағұлова Г. Мәтін лингвистикасы. Алматы, 2002
23. Актуальные проблемы современной лингвистики. Учебное пособие/сост. Л.Н.Чурилина. –М., Флинта: Наука, 2010
24. Алефrienко Н.Ф. Лингвокультурология. Ценностно-смысловое пространство языка. М., Флинта: Наука, 2010
25. Болотнова Н.С. Филологический анализ текста. М., Флинта: Наука, 2009
26. Маслова В.А. Введение в когнитивную лингвистику. М., Флинта: Наука, 2007
27. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. Изд. 4-е, стереотипное. М: КомКнига, 2006. — 144 с.,,,
28. Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. М., 1991.
29. Даниленко В.П. Методы лингвистического анализа: курс лекций. М., 2011.
30. Комарова З.И. Методология, метод, методика и технология научных исследований в лингвистике. М., 2013.
31. Общее языкознание. Методы лингвистических исследований. М., 1973.
32. Принципы и методы семантических исследований. М., 1976.
33. Степанов Ю.С. Язык и метод. К современной философии языка. М., 1998.
34. Теория и методология языкознания: Методы исследования языка. М., 1989.
35. Салқынбай А., Абақан Е. Лингвистикалық түсіндірме сөздің. Алматы, Сөздік-Словарь, 1998

Қосымша әдебиет:

1. 罗贯中.三国演义.—长春：吉林文史出版社，2000年.
2. 吴承恩.西游记（上、下册）.—北京：金盾出版社，2000年.
3. 斯ᠠ那依满.汉哈简明辞典.—乌鲁木齐：新疆人民出版社，2000年.
4. 施耐庵、罗贯中.水浒传.—中国海南出版社，1999年.
5. 曹雪芹、高鹗.红楼梦.—北京：金盾出版社，2000年.
6. 现代汉语词典.中国社会科学院语言研究所词典编辑室.—北京：商务印书馆，2003年.
7. Тіл-әдебиет негіздері. –Үрімші: Шынжаң оқу-ағарту баспасы, 1986ж.
8. Алефиренко Н.Ф. Методологические проблемы современного языкознания // Современные проблемы науки о языке. М., 2009, стр.314-397.

9. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. М., 2003.
10. Бондарко А.В. Принципы функциональной грамматики и вопросы аспектологии. М., 2001.
11. Бурлак С.А., Старостин С.А. Введение в лингвистическую компаративистику. М., 2001.
12. Гвишиани Н.Б. Язык научного общения (вопросы методологии). М., 1986.
13. Гийом Г. Принципы теоретической лингвистики. М., 1992.
14. Гипотеза в современной лингвистике. М., 1980.
15. Даниленко В.П. Ономастологическое направление в грамматике. М., 2009.
16. Котюрова М.П. Культура научной речи. Текст и его редактирование: учеб. пособие. Пермь, 2007.
17. Куликова И.С., Салмина Д.В. Введение в металингвистику (системный, лексикографический и коммуникативно-прагматический аспекты лингвистической терминологии). СПб, 2002.
18. Лингвистический энциклопедический словарь. М., 1990.
19. Марчук Ю.Н. Математические методы в языкознании. М., 1990.
20. Мечковская Н.Б. Общее языкознание. Структурная и социальная типология языков. Минск, 2000.
21. Ресурсы информационной телекоммуникационной сети «Интернет»
22. <http://www.philology.ru/>
23. <http://philologos.narod.ru/>
24. <http://www.ruthenia.ru/web/rusweb/>
25. <http://linguistlist.org/>
26. <http://www.slovari.ru/start.aspx?s=0&p=3050>
27. <http://www.rsl.ru/ru/s97/s339/>
28. <http://www.ruslang.ru/>
29. Электронная база данных научных журналов "JStor": www.jstor.org
30. Электронная база данных научных журналов "Project MUSE": <http://muse.jhu.edu/>

4. ЕМТИХАНҒА ДАЙЫНДЫҚ ПӘНДЕРІ БОЙЫНША ТАҚЫРЫПТАР ТІЗІМІ

4.1 «КӘСІБИ МАҚСАТТАРҒА АРНАЛҒАН НЕГІЗГІ ШЫҒЫС (КОРЕЙ)ТІЛІ» пәні

1. **Зат есім.** Тұрақты және тұрақсыз. Зат есімнің септелуі. Зат есімнің көптік жалғауы. Септіктердің жалпы сипаттамасы.
2. **Сын есім.** Салыстырмалы сын есім. Сын есімдердің салыстыру деңгейі. Сын есімнің зат есімге өзгеруі
3. **Сан есім.** Сандық және реттік сан есімдер, Уақыты белгілеу, апта атаулары, бөлшекті сан есімдер. Пайыздық белгі
4. **Есімдік.** Дара, біріккен, салыстырмалы есімдік
5. **Етістік.** Етістік типтері. Етістіктің жіктелуі. Етістіктің шақ деңгейі.
6. **Морфология.** Корей тілінің лексикалық құрамының сипаттамасы. Туынды сөзді талдау және туынды сөздің морфологиялық сипаттамасы. Лексикалық тұрақты сөз тіркесі.
7. **Грамматикалық бірлік.** Морфема. Сөз. Сөйлем.
8. **Үстеу.** Үстеу сөйлем мүшесі. Сөйлемдегі үстеу.
9. **Жалғаулар.** Жай және күрделі жалғаулар. Бағыңқы және басыңқы жалғаулар.
10. **Шылаулар.** Шылаулардың зат есімдік және жалғаулар. Бірге жазылатын шылаулар және бөлек жазылатын шылаулар. Септеулік және жалғаулық шылаулар.
11. **Синтаксис.** Сөйлем арасындағы синтаксистік байланыс. Жай және күрделі сөйлем. Сөйлем құрылымы. Сөйлем мүшелерінің қызметі. Бағыңқы және басыңқы сөйлемдер.
12. **Шақтар.** Нақ осы шақ. Өткен шақ. Келер шақ.
13. **Еліктеуіш сөздер.** Еліктеуіш сөздер және анықтауыш. Еліктеуіш сөздердің басқа сөз таптарынан айырмашылығы.

14. **Сыпайылық деңгейі.** Сөйлеушіге сыпайылық деңгейі. Тыңдаушыға сыпайылық деңгейі. Лексикалық сыпайылық.
15. **Сөйлем түрлері.** Хабарлы сөйлем. Лепті сөйлем. Сұрайлы сөйлем. Бұйрықты сөйлем. Өздік сөйлем.
16. **Болымды және болымсыз сөйлемдер.** Болымсыз сөйлем түрлері. Болымсыз үстеу қолданылатын болымсыз сөйлем. Хабарлы және өзгелік сөйлемдердің болымсыз түрі.
17. **Сөздердің мағыналық ара-қатынасы.** Синоним. Омоним. Антоним.
18. **Корей тіліндегі сөздердің мағынасы.** Тура және баламалы мағына. Сыртқы және ішкі мағына. Қоғамдық және эмоциональдық мағына.
19. **Корей тіліндегі сілтеу есімдер.** Объект бар болған жағдайдағы сілтеу есімдігі. Объект жоқ болған жағдайдағы сілтеу есімдігі.
20. **Жұрнақ.** Туынды зат есім. Туынды сын есім. Туынды үстеу Жұрнақтардың жазылу ережесі.
21. **Біріктіру түрлері.** Синтаксистік біріккен сөз. Синтаксистік емес біріккен сөз. Сөздердің синтаксистік бірігуі.
22. **Сөйлем мүшелері.** Сөйлем мүшелерінің үрлері. Тұрлаулы сөйлем мүшелері. Тұрлаусыз сөйлем мүшелері
23. **Сөз тіркес.** Етістік сөз тіркесі. Үстеулік сөз тіркесі.
24. **Еліктеуіш сөздер.** Еліктеуіш сөздердің жасалуы. Еліктеуіш сөздердің ерекшелігі. Еліктеуіш сөздердің семантикасы.
25. **Сөзжасам.** Түбір және аффикс. Аффикс пен жалғаудың айырмашылығы. Префикс.

«ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРДІҢ ЗАМАНАУИ ӘДІСНАМАСЫ» пәні

Лингвистикадағы әдіс теориясының жалпы мәселелері

Тіл – жүйе. Жүйенің өз ішінде бөлінуі және тілдік деңгейлер. Тілдің 4 деңгейі: 1) фонетика-фонологиялық; 2) морфемдік; 3) лексика-семантикалық және 4) синтаксистік. Лингвистикалық талдау әдістемесі – лингвистикалық әдістердің ережесі, оларды пайдалану тәртібі, тәсілдері. Ғылыми зерттеу аспекті мен концепциясы.

Жалпы ғылыми және жалпы лингвистикалық әдістер

Жалпы әдістер (анализ және синтез, салыстыру және т.б.), жалпығылыми әдістер (бақылау, өлшеу, тәжірибе жүргізу т.с.с.) және арнайы әдістер (мысалы, лингвистикадағы тарихи-салыстырмалы әдіс).

Ғылыми парадигмалардың ауысуы және заманауи лингвистика

Т.Кун концепциясындағы ғылыми парадигма түсінігі және ғылымның даму логикасы. Ғылыми парадигмалардың кезең бойынша ауысуы. «Ғылыми таным парадигмасы» термині. 3 ғылыми парадигма: тарихи-салыстырмалы, жүйелік-құрылымдық және антропоэзектік.

Негізгі лингвистикалық қағидаттар

Лингвистикалық қағидаттар. Экспланаторлық қағидат - тіл фактілерін сипаттап қоймай, сонымен бірге оны түсіндіруге ұмтылу. Түсіндіру. Экспансионизм. Функционализм. Мәтінөзектік және семантикаөзектік.

Тілтанудағы антропоэзектік бағыт

Антропоэзектік – заманауи лингвистикадағы негізгі қағидат (Ю.С. Степанов). Антропоэзектік бағыттың мәні. Тіл жүйесін зерттеуден адам мен тіл арасындағы қатынасты, өзара байланысты зерттеуге бет бұру.

Құрылымдық лингвистиканың әдістері

Құрылымдық лингвистика туралы жалпы түсінік. Семиотикалық қағидат. Мәтінді талдау мақсаттары: а) ондағы сөйленіс сегментіне қатысты жалпылама инвариант бірліктерді анықтау (фонема, морфема, сөйлем схемалары); б) тілдік бірліктердің үйлесім шекарасын анықтау; в) тілдік жүйеден сөйлесімге өту ережелерін анықтау. Логикалық қағидат, зерттеудің математикалық әдістері (математикалық логика, алгоритмдер теориясы, ықтималдық теориясы, математикалық статистика т.с.с.).

Тарихи-салыстырмалы әдіс

Тарихи-салыстырмалы әдіске негіз болған жағдайлар. Тарихи-салыстырмалы әдіс туралы түсінік. Тарихи-салыстырмалы әдістің формалары: салыстырмалы-салғастырмалы, тарихи-типологиялық, тарихи-генетикалық. Тарихи-салыстырмалы әдістің тәсілдері: сыртқы реконструкция, іштей реконструкция, кірме сөздерді талдау арқылы ақпарат жинау, топонимикалық атаулардан ақпарат алу.

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері — лингвистикалық және әлеуметтану процедураларының синтезі. Далалық зерттеулердің әдістері: анкета жүргізу, интервью алу, тікелей бақылау.

Далалық зерттеулер нәтижелерін өңдеу. Корреляциялық талдау түрлері. Тізбе деректері, математикалық-статистикалық әдістер.

Лингвистикадағы когнитивтік бағыт

Когнитивтік зерттеулердің ортақ қағидаттары. Лингвистикадағы когнитивизмге негіз болған идеялар (В.фон Гумбольдт, А.А.Потебня, И.А. Бодуэна де Куртенэ, Э.Сепир- Л.Уорф т.б.). Теорияның мақсаты, міндеттері, негізгі қағидаттары. Когнитивті лингвистиканың өзекті мәселелері

Тілдік тұлға теориясы

Тілдік тұлға арнайы зерттеу нысаны ретінде. Ю.Н.Караулов зерттеуіндегі «тілдік тұлға» феномені. Тілдік тұлға теориясы: тарихы және болашағы. Тілдік тұлға феноменінің деңгейлік ұйымдасуы. Тәжірибе жасау әдістерін тілдік тұлға феноменін зерттеуде қолдану. Психоллингвистикадағы тілдік тұлға теориясы. В.В.Красных концепциясындағы «тілдік тұлға» ұғымы.

Концептуалды метафора теориясы

Метафора — әлемнің концептуалды бейнесінегі элемент, сонымен бірге табиғи тілге қатысты элемент. Метафора туралы жаңа пайымдаудың бұрынғы риторикалық, философиялық, лингвистикалық теориялардан өзгешелігі. Дж.Лакоффа пен М.Джонсонның «Метафоры, которыми мы живем» атты еңбегі.

Лингвистикадағы генеративті бағыт

Бағыттың бастаулары, мақсаты және міндеттері, негізгі қағидаттары. Главные постулаты теории Н.Хомскийдің негізгі постулаттары. *Трансформациялық-тудырушы грамматика* және *генеративті лингвистика* терминдері. «Әмбебап грамматика», «тілдік модуль» ұғымдары. Суть оппозиции *тілдік құзырет vs тілді пайдалану* оппозицияларының мәні.

Заманауи лингвистикадағы сөйленісті тудыру және қабылдау мәселелері

Сөйленісті қабылдаудың интегративті моделі және оның постулаттары (В.Б.Касевич). Перцептивті процестің негізгі кезеңдері. Перцептивті сөздік ұғымы. Инструменталды және перцептивті талдау. Корпустық лингвистиканың әдістері.

Мәтінді лингвистикалық талдау

Мәтін лингвистикасы — заманауи лингвистикадағы басты бағыттардың бірі. Мәтін лингвистикасының зерттеу нысаны мен пәні. Мәтін категориялары. Мәтін тұтастығы мен байланысымы. Мәтіннің бөлшектенуі. Мәтіндегі ақпарат түрлері. Мәтін және дискурс. Мәтінтану әдістері.

Сөздің мағынасы: сөз және концепт, мағына және мән

Концепт пен сөз, мән мен мағына ұғымдарының өзара қатынасы, Концепті зерттеудің таза лингвистикалық әдістері. Концептіні зерттеудегі лингвистикалық және лингвомәдени бағыттар.

Лингвомәдениеттану ғылым ретінде

Лингвомәдениеттанудың әдіснамасы және әдістері. Лингвистикалық қатыстылық гипотезасы (Сепир-Уорф). Лингвомәдениеттанудың негізгі категориялары. Тіл-мәдениет-менталдық. Этнотілдік санадағы әдемің тілдік бейнесі. Мәдени концепт лингвомәдениеттану феномені ретінде.

Заманауи лингвистикадағы функционалдық бағыт

Функционалдық грамматика: жалпы сипаттамасы және негізгі постулаттары. Функционалды грамматикаға А.В.Бондарко берген анықтама. Функционалдық зерттеулер әдістемесі.

Лингвистикадағы дискурсивті зерттеулер

Әлемдік лингвистикадағы «дискурс» ұғымын анықтауға қатысты бағыттар. Заманауи лингвистикадағы дискурсивті зерттеулердің өзекті мәселелері.

Мәтінді зерттеудегі жалпыфилологиялық әдістер

Трансформациялық әдіс. Контекстік талдау. Компонентті талдау. Концептуалдық талдау. Семиотикалық әдіс.

Мәтінді зерттеудегі арнайы әдістер

Интермәтіндік талдау. «Сөз-образ» әдісі. Өмірбаяндық талдау. Мотивті талдау. Семантика-стилистикалық әдіс.

«XX-XXI ғғ.ТОҒЫСЫНДАҒЫ КОРЕЙ ӘДЕБИЕТІНДЕГІ ЗАМАНАУИ ТЕНДЕНЦИЯЛАР» пәні

1. Жаңа және қазіргі корей әдебиеті: қалыптасуы мен дамуы.
2. Корей әдебиетінің периодизациясы.
3. XX ғасырдағы корей әдебиетінің негізгі бағыттары мен стильдері.
4. *XX ғ. 10-жж. корей әдебиетінің негізгі тенденциялары.*
5. XX ғ. 20-жж. корей әдебиетіндегі жетекші тенденциялар.
6. XX ғ. 30-45 жж. корей прозасындағы негізгі тенденциялар.
7. Бөлінген ұлт әдебиетінің сипаттамасы.
8. XX ғ. 50-жж. корей прозасының негізгі тенденциялары.
9. XX ғ. 60-жж. корей прозасындағы стильдер мен жетекші авторлар.
10. XX ғ. 70-жж. корей прозасының негізгі тенденциялары.
11. XX ғ. 80-жж. корей прозасының негізгі тенденциялары.
12. XX-XXI ғғ. тоғысындағы Кореядағы әдеби процесс.
13. Корей постмодернизмі.
14. Кореяның қазіргі заманғы прозасы (тақырыбы, идеясы, мотивтері мен образдары).
15. Қазіргі заманғы корей әдебиетін батыстандыру мәселесі.
16. XXI ғасырдағы корей прозасының негізгі тенденциялары.
17. Метрополиядағы корей прозасы мен Қазақстандағы корей диаспорасы әдебиетіндегі ортақ тақырыптар, мәселелер және поэтика элементтері.
18. Корей соцреализмінің поэтикасы (Че Со Хенің «Аштық пен қанды қырғын» әңгімесі мен басқа да шығармалар негізінде).
19. Дәстүрлі корей поэтикасы (Ким Донни және т.б. жазушылардың әңгімелері негізінде).
20. Конфуцийшілдіктің қазіргі корей қоғамы мен әдебиетке ықпалы (көркем мәтіндер мысалы бойынша).

5. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиет:

Мазур Ю.Н., Корейский язык, М., 1960.

Фил Ким, Грамматика современного корейского языка, Алматы, Издательство КазНУ 2002.

3. Пак Ю Шин, Учебник корейского языка (для говорящих по-русски), КОІСА

Энтони В. Вандесанде и Хон Йонсук, Учебник корейского языка, Том-1 Издательство Усинса, Корея 1991.

Энтони В. Вандесанде и Хон Йонсук, Учебник корейского языка, Том-2 Издательство Усинса, Корея 1991.

Учебник корейского языка. Том-3, изд-во университет Ёнсе, Корея 1996.

Учебник корейского языка. Том-4, изд-во университет Ёнсе, Корея 1996..

Учебник корейского языка. Том-5, изд-во университет Ёнсе, Корея 1996..

Смағұлова Г. Мәтін лингвистикасы. Алматы, 2002

Актуальные проблемы современной лингвистики. Учебное пособие/сост. Л.Н.Чурилина. –М., Флинта: Наука, 2010

Алефrienко Н.Ф. Лингвокультурология. Ценностно-смысловое пространство языка. М., Флинта: Наука, 2010

Болотнова Н.С. Филологический анализ текста. М., Флинта: Наука, 2009

Маслова В.А. Введение в когнитивную лингвистику. М., Флинта: Наука, 2007

Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. Изд. 4-е, стереотипное. М: КомКнига, 2006. — 144 с.,,,

Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. М., 1991.

Даниленко В.П. Методы лингвистического анализа: курс лекций. М., 2011.

Комарова З.И. Методология, метод, методика и технология научных исследований в лингвистике. М., 2013.

Общее языкознание. Методы лингвистических исследований. М., 1973.

Принципы и методы семантических исследований. М., 1976.

Степанов Ю.С. Язык и метод. К современной философии языка. М., 1998.

Теория и методология языкознания: Методы исследования языка. М., 1989.

Салкынбай А., Абақан Е. Лингвистикалық түсіндірме сөздің. Алматы, Сөздік-Словарь, 1998

Қосымша әдебиет:

Пак Хен Гю Корейско-русский словарь, Институт русского языка и литературы, Корея 2000.

Словарь заимствованных слов, Изд-во Когук сощик, 2002.

Холодович А.А., Строй корейского языка, ЛГУ 1938.

Алефиренко Н.Ф. Методологические проблемы современного языкознания // Современные проблемы науки о языке. М., 2009, стр.314-397.

Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. М., 2003.

Бондарко А.В. Принципы функциональной грамматики и вопросы аспектологии. М., 2001.

Бурлак С.А., Старостин С.А. Введение в лингвистическую компаративистику. М., 2001.

Гвишиани Н.Б. Язык научного общения (вопросы методологии). М., 1986.

Гийом Г. Принципы теоретической лингвистики. М., 1992.

Гипотеза в современной лингвистике. М., 1980.

Даниленко В.П. Ономастологическое направление в грамматике. М., 2009.

Котюрова М.П. Культура научной речи. Текст и его редактирование: учеб. пособие. Пермь, 2007.

Куликова И.С., Салмина Д.В. Введение в металингвистику (системный, лексикографический и коммуникативно-прагматический аспекты лингвистической терминологии). СПб, 2002.

Лингвистический энциклопедический словарь. М., 1990.

Марчук Ю.Н. Математические методы в языкознании. М., 1990.

Мечковская Н.Б. Общее языкознание. Структурная и социальная типология языков. Минск, 2000.

Ресурсы информационной телекоммуникационной сети «Интернет»

<http://www.philology.ru/>

<http://philologos.narod.ru/>

<http://www.ruthenia.ru/web/rusweb/>

<http://linguistlist.org/>

<http://www.slovari.ru/start.aspx?s=0&p=3050>

<http://www.rsl.ru/ru/s97/s339/>

<http://www.ruslang.ru/>

Электронная база данных научных журналов “JStor”: www.jstor.org

Электронная база данных научных журналов “Project MUSE”: <http://muse.jhu.edu/>

<http://woorimal.net/hangulindex.htm>

<http://gojun.knu.ac.kr/jaryo.html>

http://www.seelotus.com/frame_g.htm

Солдатова М.В.; Пак К.А. Современная литература Кореи. Учебное пособие. - Владивосток: ДВГУ, 2003. - 284 с.

A History of Korean Literature, edited by Peter H. Lee. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. -

580 pp

Тэн А.Н. Очерки корейской литературы XX век (до 1945 г.) - Сеул : Центрально-Азиатская Ассоциация корееведения, 2003. - 460 с.

Избранные корейские рассказы нового времени. -М., 2003. - 276 с.

Литература корейской диаспоры Казахстана: Монография. – Алматы: «ИП Сагаутдинова М.Ш.», 2013. - 220 с.

Концевич Л. Р. Корееведение. Избранные работы. М., 2000.

Троцевич А. Ф. Изучение корейской литературы в России // Вестник Центра корейского языка и культуры, вып. 3-4. СПб., 1999, с. 39-50

Троцевич А. Ф. Миф и сюжетная проза Кореи. СПб., 1996.

4. ЕМТИХАНҒА ДАЙЫНДЫҚ ПӘНДЕРІ БОЙЫНША ТАҚЫРЫПТАР ТІЗІМІ

4.1 «КӘСІБИ МАҚСАТТАРҒА АРНАЛҒАН ШЫҒЫС (ЖАПОН) ТІЛІ» пәні

1. 1 Жапон тіліндегі зат есімдер. Зат есімнің түрлері. Жалпы есім, жалқы есім. Зат есімдердің септелуі.
2. Жапон тіліндегі сын есімдер. Сын есімнің түрлері. Предикативті, предикативті емес сын есімдер. Туынды сын есімдердің жасалуы.
3. Жапон тіліндегі етістіктер. Етістік түрлері. Етістіктің жіктелуі. Етістіктің шақтары. Етістіктің райлары.
4. Етістер. Тұйық етістік. Сабақты және салт етістіктер. Күрделі етістіктердің ерекшеліктері мен қолданылуы. Көмекші етістіктер.
Жапон тіліндегі есімдіктер. Есімдіктердің түрлері: жіктеу, сілтеу, сұрау, болымсыздық есімдіктері. Есімдіктердің қолданылуы. Жапон тіліндегі сілтеу есімдіктерінің 4 санаты (Ко-со-а-до)
5. Жапон тіліндегі үстеулер. Үстеудің түрлері. Үстеулердің сөйлемде атқаратын қызметі.
6. Жапон тіліндегі шылаулар. Шылаудың түрлері.
7. Жапон тіліндегі еліктеуіш сөздер. Дыбыстық еліктеуіш сөздер, бейнелеуіш сөздер. Еліктеуіш сөздердің фонетикалық, лексикалық, грамматикалық ерекшеліктері. Еліктеуіш сөздердің басқа сөз таптарынан жасалуы.
8. Жапон тілінің сөйлеу стильдері. Бейтарап-сыпайы сөйлеу стилі. Әдепті-сыпайы сөйлеу стилі.
9. Қарапайым сөйлеу стилі. Ақпараттық стиль. Әдеби-шығармашылық стиль.
10. Жапон тіліндегі сөйлесудің гендерлік айырмашылықтары. Жапон тіліндегі әйелдердің сөйлесу типінің ерлердің сөйлесу типінен негізгі айырмашылығы.
11. Жапон тіліндегі үндестік заңы.
Жапон тіліндегі қосымшалар. Түрлері мен қолданылу ерекшеліктері.
12. Жапон тілінің сөзжасам жүйесі.
13. Жапон тілінің жазба және ауызекі тілі. Жазба жапон тілінің ауызекі жапон тіліне қатысты ерекшелігі. Жапон тілінің жазба және ауызекі тіліндегі лексикалық, грамматикалық және фонетикалық айырмашылықтары. Айдзучи – жапон диалогының ерекшелігі.
14. Жапон тіліндегі сыпайы сөйлесу жүйесі. Жапон тіліндегі сыпайы сөйлесудің негізгі санаттары. Сыпайы сөз. Ізетті сөз, Ибалы сөз. Жапон мәдениетіндегі сыпайылық тұрғысы.
15. Жапон тіліндегі сөйлем түрлері.
16. Жапон тіліндегі Етістер. Сабақты және салт етістіктер. Күрделі етістіктердің ерекшеліктері мен қолданылуы. Көмекші етістіктер.
Жапон тіліндегі есімдіктер. Есімдіктердің түрлері: жіктеу, сілтеу, сұрау, болымсыздық есімдіктері. Есімдіктердің қолданылуы.
17. Тұйық етістік. Сабақты және салт етістіктер. Күрделі етістіктердің ерекшеліктері мен қолданылуы. Көмекші етістіктер.

Жапон тіліндегі есімдіктер. Есімдіктердің түрлері: жіктеу, сілтеу, сұрау, болымсыздық есімдіктері. Есімдіктердің қолданылуы.

18. Жапон тіліндегі сын есімдер. Сын есімнің түрлері. Предикативті, предикативті емес сын есімдер. Туынды сын есімдердің жасалуы.

19. Жапон тіліндегі етістіктер. Етістік түрлері. Етістіктің жіктелуі. Етістіктің шақтары. Етістіктің райлары.

20. Қарапайым сөйлеу стилі. Ақпараттық стиль. Әдеби-шығармашылық стиль.

«ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРДІҢ ЗАМАНАУИ ӘДІСНАМАСЫ» пәні

Лингвистикадағы әдіс теориясының жалпы мәселелері

Тіл – жүйе. Жүйенің өз ішінде бөлінуі және тілдік деңгейлер. Тілдің 4 деңгейі: 1) фонетика-фонологиялық; 2) морфемдік; 3) лексика-семантикалық және 4) синтаксистік. Лингвистикалық талдау әдістемесі – лингвистикалық әдістердің ережесі, оларды пайдалану тәртібі, тәсілдері. Ғылыми зерттеу аспекті мен концепциясы.

Жалпы ғылыми және жалпы лингвистикалық әдістер

Жалпы әдістер (анализ және синтез, салыстыру және т.б.), жалпығылыми әдістер (бақылау, өлшеу, тәжірибе жүргізу т.с.с.) және арнайы әдістер (мысалы, лингвистикадағы тарихи-салыстырмалы әдіс).

Ғылыми парадигмалардың ауысуы және заманауи лингвистика

Т.Кун концепциясындағы ғылыми парадигма түсінігі және ғылымның даму логикасы. Ғылыми парадигмалардың кезең бойынша ауысуы. «Ғылыми таным парадигмасы» термині. 3 ғылыми парадигма: тарихи-салыстырмалы, жүйелік-құрылымдық және антропоэзектік.

Негізгі лингвистикалық қағидаттар

Лингвистикалық қағидаттар. Экспланаторлық қағидат - тіл фактілерін сипаттап қоймай, сонымен бірге оны түсіндіруге ұмтылу. Түсіндіру. Экспансионизм. Функционализм. Мәтінэзектік және семантикаэзектік.

Тілтанудағы антропоэзектік бағыт

Антропоэзектік – заманауи лингвистикадағы негізгі қағидат (Ю.С. Степанов). Антропоэзектік бағыттың мәні. Тіл жүйесін зерттеуден адам мен тіл арасындағы қатынасты, өзара байланысты зерттеуге бет бұру.

Құрылымдық лингвистиканың әдістері

Құрылымдық лингвистика туралы жалпы түсінік. Семиотикалық қағидат. Мәтінді талдау мақсаттары: а) ондағы сөйленіс сегментіне қатысты жалпылама инвариант бірліктерді анықтау (фонема, морфема, сөйлем схемалары); б) тілдік бірліктердің үйлесім шекарасын анықтау; в) тілдік жүйеден сөйлесімге өту ережелерін анықтау. Логикалық қағидат, зерттеудің математикалық әдістері (математикалық логика, алгоритмдер теориясы, ықтималдық теориясы, математикалық статистика т.с.с.).

Тарихи-салыстырмалы әдіс

Тарихи-салыстырмалы әдіске негіз болған жағдайлар. Тарихи-салыстырмалы әдіс туралы түсінік. Тарихи-салыстырмалы әдістің формалары: салыстырмалы-салғастырмалы, тарихи-типологиялық, тарихи-генетикалық. Тарихи-салыстырмалы әдістің тәсілдері: сыртқы реконструкция, іштей реконструкция, кірме сөздерді талдау арқылы ақпарат жинау, топонимикалық атаулардан ақпарат алу.

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері – лингвистикалық және әлеуметтану процедураларының синтезі. Далалық зерттеулердің әдістері: анкета жүргізу, интервью алу, тікелей бақылау.

Далалық зерттеулер нәтижелерін өңдеу. Корреляциялық талдау түрлері. Тізбе деректері, математикалық-статистикалық әдістер.

Лингвистикадағы когнитивтік бағыт

Когнитивтік зерттеулердің ортақ қағидаттары. Лингвистикадағы когнитивизмге негіз болған идеялар (В.фон Гумбольдт, А.А.Потебня, И.А. Бодуэна де Куртенэ, Э.Сепир- Л.Уорф т.б.). Теорияның мақсаты, міндеттері, негізгі қағидаттары. Когнитивті лингвистиканың өзекті мәселелері

Тілдік тұлға теориясы

Тілдік тұлға арнайы зерттеу нысаны ретінде. Ю.Н.Караулов зерттеуіндегі «тілдік тұлға» феномені. Тілдік тұлға теориясы: тарихы және болашағы. Тілдік тұлға феноменінің деңгейлік ұйымдасуы. Тәжірибе жасау әдістерін тілдік тұлға феноменін зерттеуде қолдану. Психолінгвистикадағы тілдік тұлға теориясы. В.В.Красных концепциясындағы «тілдік тұлға» ұғымы.

Концептуалды метафора теориясы

Метафора – әлемнің концептуалды бейнесінегі элемент, сонымен бірге табиғи тілге қатысты элемент. Метафора туралы жаңа пайымдаудың бұрынғы риторикалық, философиялық, лингвистикалық теориялардан өзгешелігі. Дж.Лакоффа пен М.Джонсонның «Метафоры, которыми мы живем» атты еңбегі.

Лингвистикадағы генеративті бағыт

Бағыттың бастаулары, мақсаты және міндеттері, негізгі қағидаттары. Главные постулаты теории Н.Хомскийдің негізгі постулаттары. *Трансформациялық-тудырушы грамматика* және *генеративті лингвистика* терминдері. «Әмбебап грамматика», «тілдік модуль» ұғымдары. Суть оппозиции *тілдік құзырет vs тілді пайдалану* оппозицияларының мәні.

Заманауи лингвистикадағы сөйленісті тудыру және қабылдау мәселелері

Сөйленісті қабылдаудың интегративті моделі және оның постулаттары (В.Б.Касевич). Перцептивті процестің негізгі кезеңдері. Перцептивті сөздік ұғымы. Инструменталды және перцептивті талдау. Корпустық лингвистиканың әдістері.

Мәтінді лингвистикалық талдау

Мәтін лингвистикасы – заманауи лингвистикадағы басты бағыттардың бірі. Мәтін лингвистикасының зерттеу нысаны мен пәні. Мәтін категориялары. Мәтін тұтастығы мен байланысымы. Мәтіннің бөлшектенуі. Мәтіндегі ақпарат түрлері. Мәтін және дискурс. Мәтінтану әдістері.

Сөздің мағынасы: сөз және концепт, мағына және мән

Концепт пен сөз, мән мен мағына ұғымдарының өзара қатынасы, Концепті зерттеудің таза лингвистикалық әдістері. Концептіні зерттеудегі лингвистикалық және лингвомәдени бағыттар.

Лингвомәдениеттану ғылым ретінде

Лингвомәдениеттанудың әдіснамасы және әдістері. Лингвистикалық қатыстылық гипотезасы (Сепир-Уорф). Лингвомәдениеттанудың негізгі категориялары. Тіл-мәдениет-менталдық. Этнотілдік санадағы әдемің тілдік бейнесі. Мәдени концепт лингвомәдениеттану феномені ретінде.

Заманауи лингвистикадағы функционалдық бағыт

Функционалдық грамматика: жалпы сипаттамасы және негізгі постулаттары. Функционалды грамматикаға А.В.Бондарко берген анықтама. Функционалдық зерттеулер әдістемесі.

Лингвистикадағы дискурсивті зерттеулер

Әлемдік лингвистикадағы «дискурс» ұғымын анықтауға қатысты бағыттар. Заманауи лингвистикадағы дискурсивті зерттеулердің өзекті мәселелері.

Мәтінді зерттеудегі жалпыфилологиялық әдістер

Трансформациялық әдіс. Контекстік талдау. Компонентті талдау. Концептуалдық талдау. Семиотикалық әдіс.

Мәтінді зерттеудегі арнайы әдістер

Интермәтіндік талдау. «Сөз-образ» әдісі. Өмірбаяндық талдау. Мотивті талдау. Семантика-стилистикалық әдіс.

1. Қазіргі жапон детективтері.
2. Эндо Сюсакушығармашылығының идеялық-көркемдік даралығы
3. Жапон сөз өнерінің әлем әдебиетіндегі орны.
4. *Кобо* Абе және қазіргі жапон әдебиеті.
5. Харуки Мураками – қазіргі жапон жазушысы және аудармашы.
6. Рю Мураками –жапон әдебиетіндегі жаңа бағыттың негізін қалаушы.
7. Қазіргі жапон әдебиетіндегі поэзияның дәстүрлі түрлерінің жаңаруы. Тавара Мати шығармашылығы.
8. Қазіргі әйелдер прозасының ерекшелігі.
9. Қазіргі әдебиет контексіндегі жапон мифологиясы.
10. Қазіргі жапон сөз өнеріндегі экзистенциализм.
11. XX-XXI ғғ.тоғысындағы жапон әдебиеті дамуының негізгі тенденциялары.
12. Қазіргі жапон әдебиетіндегі тұлға феномені.
13. Кэндзабуро Оэ шығармашылығының әлем әдебиетіндегі орны.
14. Манга жанрының ерекшелігі.
15. Тегі жапон британдық жазушы, 2017 жылғы Нобель сыйлығының лауреаты Кадзуо Исигуро шығармашылығы.
16. Исихара Синтаро шығармашылығы. «Өмір тұзы» жинағы.
17. XX-XXI ғғ. тоғысындағы жапон әдебиетіндегі басты тақырыптары.
18. XX-XXI ғғ.тоғысындағы жапон әдебиетінің негізгі бағыттары мен жанрлары.
19. Қазіргі көпшілік әдебиет. Көпшілік әдебиеттің жанрлық жүйесі (детектив, фэнтези).
20. XXI ғасыр әдебиетіндегі дәстүр мен жаңашылдық мәселесі

5. Әдебиеттер тізімі

Негізгі:

1. Смағұлова Г. Мәтін лингвистикасы. Алматы, 2002
2. Актуальные проблемы современной лингвистики. Учебное пособие/сост. Л.Н.Чурилина. –М., Флинта: Наука, 2010
3. Алефrienко Н.Ф. Лингвокультурология. Ценностно-смысловое пространство языка. М., Флинта: Наука, 2010
4. Болотнова Н.С. Филологический анализ текста. М., Флинта: Наука, 2009
5. Маслова В.А. Введение в когнитивную лингвистику. М., Флинта: Наука, 2007
6. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. Изд. 4-е, стереотипное. М: КомКнига, 2006. — 144 с.,,,
7. Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. М., 1991.
8. Даниленко В.П. Методы лингвистического анализа: курс лекций. М., 2011.
9. Комарова З.И. Методология, метод, методика и технология научных исследований в лингвистике. М., 2013.
10. Общее языкознание. Методы лингвистических исследований. М., 1973.
11. Принципы и методы семантических исследований. М., 1976.
12. Степанов Ю.С. Язык и метод. К современной философии языка. М., 1998.
13. Теория и методология языкознания: Методы исследования языка. М., 1989.
14. Салқынбай А., Абақан Е. Лингвистикалық түсіндірме сөздің. Алматы, Сөздік-Словарь, 1998
15. Григорьева Т.П. Японская литература XX века: размышления о традиции и современности / Т. П. Григорьева. – М.: Худ. лит., 1983. – 302 с.
16. Зарубежная литература. XX век: учеб. для студ. / под общ. ред. Н. П. Михальской. – М.: Дрофа, 2003. – С. 443–457.
17. Боронина И. А. Классический японский роман. – М.: Наука, 1981.
18. Боронина И. А. Поэтика классического японского стиха (VIII- XIII вв.) – М.: Наука, 1978.
19. Вайль Петр. Все – в саду. Токио – Кобо Абэ, Киото – Мисима // Иностранная литература. № 4. 1998. С. 223-237.

20. Герасимова М. П. Бытие красоты. Традиции и современность в творчестве Кавабата Ясунари. – М.: Наука, 1990.
21. Глушкина А.Е. Заметки о японской литературе и театре (древность и средневековье). – М.: Наука, 1979.
22. Григорьев М. П. Лик Японии. Эссе и переводы. – М.: ИВ РАН, 1997.
23. Григорьева Т. П. Красотой Японии рожденный. – М.: Искусство, 1993.
24. Григорьева Т. П. Чарующая радость жизни. – М.: Искусство, 1997.
25. Гришелёва Л. Д. Театр современной Японии. – М.: Искусство, 1977.
26. Гришелёва Л. Д., Чегодарь Н. И. Культура послевоенной Японии. – М.: Наука, 1981.
27. Долин А. А. Новая японская поэзия. – М.: Наука, 1990.

Қосымша:

1. Алефиренко Н.Ф. Методологические проблемы современного языкознания // Современные проблемы науки о языке. М., 2009, стр.314-397.
2. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. М., 2003.
3. Бондарко А.В. Принципы функциональной грамматики и вопросы аспектологии. М., 2001.
4. Бурлак С.А., Старостин С.А. Введение в лингвистическую компаративистику. М., 2001.
5. Гвишиани Н.Б. Язык научного общения (вопросы методологии). М., 1986.
6. Гийом Г. Принципы теоретической лингвистики. М., 1992.
7. Гипотеза в современной лингвистике. М., 1980.
8. Даниленко В.П. Ономастическое направление в грамматике. М., 2009.
9. Котюрова М.П. Культура научной речи. Текст и его редактирование: учеб. пособие. Пермь, 2007.
10. Куликова И.С., Салмина Д.В. Введение в металингвистику (системный, лексикографический и коммуникативно-прагматический аспекты лингвистической терминологии). СПб, 2002.
11. Лингвистический энциклопедический словарь. М., 1990.
12. Марчук Ю.Н. Математические методы в языкознании. М., 1990.
13. Мечковская Н.Б. Общее языкознание. Структурная и социальная типология языков. Минск, 2000.
14. Ресурсы информационной телекоммуникационной сети «Интернет»
15. <http://www.philology.ru/>
16. <http://philologos.narod.ru/>
17. <http://www.ruthenia.ru/web/rusweb/>
18. <http://linguistlist.org/>
19. <http://www.slovari.ru/start.aspx?s=0&p=3050>
20. <http://www.rsl.ru/ru/s97/s339/>
21. <http://www.ruslang.ru/>
22. Электронная база данных научных журналов “JStor”: www.jstor.org
23. Электронная база данных научных журналов “Project MUSE”: <http://muse.jhu.edu/>
24. Долин А. А. Японский романтизм и становление новой поэзии. – М.: Наука, 1979.
25. Жукова И. Таинство японской поэзии танка. – М.: Восточ. лит., 2001.
26. История и культура Японии. – М.: ИВ РАН, 2001.
27. История культуры Японии: Обзор. – Токио: МИД Японии, 1992.
28. Конрад Н. И. Японская литература. От “Кодзики” до Токатоми. – М.: Восточ. лит., 1974.
29. Кужель Ю. Л. Театр Дзёрури. История развития и драматургия. – М.: Наука, 1993.
30. Мещеряков А. Н. Книга японских обыкновений. – М.: Наталис, 1999.
31. Мещеряков А.Н., Грачев М.В. История древней Японии. – СПб.: Гиперион, 2002.
32. Мещеряков А.Н. Древняя Япония: культура и текст. – М.: Наука, 1991.
33. Мир по-японски. Эстетические и этические ценности в японской культуре. – СПб.: Северо-Запад, 2000.
34. Россия и Япония в исследованиях советских и японских ученых. – М.: Наука, 1986.

35. Современная японская драматургия. Т. 1 Полвека японского театра: 90-е гг. Часть 1. – М.: Серебряные нити, 2001.
36. Соколова-Делюсина Т. От переводчика. Мацуо Басё. Проза в жанре хайбун // Иностранная литература. № 7. 1994. С. 46-54.
37. Чегодарь Н. И. Человек и общество в послевоенной литературе Японии.- М.: Наука, 1985.
38. Чхартишвили Григорий. Невыносимая тяжесть легкости. Японская проза в конце века // Иностранная литература. № 5. 1993. С. 239- 244.
39. Япония от А до Я: Популярная иллюстрированная энциклопедия. – М.: Изд-во “Япония сегодня”, 2000.
40. Гривнин, В. Творческий поиск Кобо Абэ: предисловие / В. Гривнин // Женщина в песках. Повести, рассказы, сцены / Кобо Абэ. – М.: Наука, 1987. – С. 3–18.

4. ЕМТИХАНҒА ДАЙЫНДЫҚ ПӘНДЕРІ БОЙЫНША ТАҚЫРЫПТАР ТІЗІМІ

4.1«КӘСІБИ МАҚСАТТАРҒА АРНАЛҒАН ШЫҒЫС (ТҮРІК) ТІЛІ» пәні

- 1.Түрік тілінде шақ категориясы:** Осы шақ, -күрделі осы шақ,- өткен шақ, -күрделі өткен шақ, - келер шақ, -күрделі келер шақ,
- 2.Түрік тілінде шақ категориясы:** ауыспалы өткен шақ(miş’li geçmiş zaman), -күрделі ауыспалы өткен шақ(miş’li geçmiş zaman), - ауыспалы келер шақ(geniş zaman) - күрделі ауыспалы келер шақ(geniş zaman)
- 3.Түрік тілінде жалғаулар:** жіктік жалғаулары, септік жалғаулары, олардың түрлері, функциялары.
- 4.Түрік тілінде жұрнақтардың түрлері, функциялары.Қосымшалар олардың түрлері, функциялары.**
- 5.Түрік тілінде болымсыздық категориясы:** зат есімдерді, сын есімдерді, етістіктерді болысыз жасайтын шылаулар және жалғаулардың формалары, түрлері.
- 6.Түрік тілінде ырық етістік категориясы:** түрік тілінде dönüşlük, ettirgen, edilgen, işteşlik етістер, жасалу жолдары, жұрнақтары функциялары.
- 7.Түрік тілінде рай категориясы:** Түрік тіліндегі бұйрық рай, қалау рай, шартты рай, қажеттілік райы, олардың функциясы, жасалуы, жіктелуі.
- 8.Түрік тіліндегі сөз таптары:** зат есімдер, сан есімдер, үстеулер, есімдіктер, етітіктер, шылаулардың түрлері, жасалу жолдары, функциялары.
- 9.Түрік тілінің әріптері:** түрік тілінің әріптері және олардың дыбысталуы. Түрік тіліндегі дауысты және дауыссыз дыбыстардың арақатнасы.
- 10.Түрік тілінде сөйлем түрлері:** құрылымына қарай сөйлем түрлері: күрделі сөйлем түрлері, құрмалас сөйлемдер, мағыналарына қарай сөйлем түрлері, етістіктеріне қарай сөйлем түрлері.
- 11.Түрік тілінде шылау категориясы:** түрік тіліндегі шылау түрлері, жіктік шылаулары:мөлшер білдіретін шылаулар, уақыт мерзім білдіретін шылаулар. картпа: сұрақ шылаулары, және bağlama: реттік шылаулары.
- 12.Түрік тіліндегі есімшелер және көсемшелер:** Түрік тіліндегі есімшелер және көсемшелердің жасалу жолдары, жұрнақтары, функциялары.
- 13.Түрік тілінде қос сөздер:** түрік тіліндегі қос сөздердің қолдаысы, функциясы және олардың түрлері, мағыналары: антонимдер, синонимдер.
- 14.Түрік тілінде сөз тіркестері:** түрік тіліндегі сөз тіркестері, жасалуы, түрлері: belirtili, belirtisiz, zincirleme, iç içe tamlamalar. İsim tamlaması. sıfat tamlaması.
- 15.Түрік тілінде етіс және етістіктер:** түрік тіліндегі етіс, түрлері, жасалу жолдары, функциясы. түрік тіліндегі етістіктер, түрлері, жасалу жолдары, функциясы.
- 16. Түрік тілінде зат есім және сын есім категориясы:** түрлері, өзара бөлінуі.
- 17. Түрік тілінде дауысты және дауыссыз дыбыстар:** олардың ерекшеліктері, үндістігі.

18.Түрік тілінде көмекші етістіктер: -A bilmek, -A kalmak, -A durmak, - I vermek, олардың функциялары және жасалуы.

19.Түрік тілінде толықтауыш, пысықтауыш категориясы: олардың түрлері, қызметтері және сөйлемдегі орны.

20.Түрік тілінде етістік, етіс, тұйық етістік категориясы: олардың түрлері және қызметтері.

«ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРДІҢ ЗАМАНАУИ ӘДІСНАМАСЫ» пәні

Лингвистикадағы әдіс теориясының жалпы мәселелері

Тіл – жүйе. Жүйенің өз ішінде бөлінуі және тілдік деңгейлер. Тілдің 4 деңгейі: 1) фонетика-фонологиялық; 2) морфемдік; 3) лексика-семантикалық және 4) синтаксистік. Лингвистикалық талдау әдістемесі – лингвистикалық әдістердің ережесі, оларды пайдалану тәртібі, тәсілдері. Ғылыми зерттеу аспекті мен концепциясы.

Жалпы ғылыми және жалпы лингвистикалық әдістер

Жалпы әдістер (анализ және синтез, салыстыру және т.б.), жалпығылыми әдістер (бақылау, өлшеу, тәжірибе жүргізу т.с.с.) және арнайы әдістер (мысалы, лингвистикадағы тарихи-салыстырмалы әдіс).

Ғылыми парадигмалардың ауысуы және заманауи лингвистика

Т.Кун концепциясындағы ғылыми парадигма түсінігі және ғылымның даму логикасы. Ғылыми парадигмалардың кезең бойынша ауысуы. «Ғылыми таным парадигмасы» термині. 3 ғылыми парадигма: тарихи-салыстырмалы, жүйелік-құрылымдық және антропоэзектік.

Негізгі лингвистикалық қағидаттар

Лингвистикалық қағидаттар. Экспанаторлық қағидат - тіл фактілерін сипаттап қоймай, сонымен бірге оны түсіндіруге ұмтылу. Түсіндіру. Экспансионизм. Функционализм. Мәтінөзектік және семантикаөзектік.

Тілтанудағы антропоэзектік бағыт

Антропоэзектік –заманауи лингвистикадағы негізгі қағидат (Ю.С. Степанов). Антропоэзектік бағыттың мәні. Тіл жүйесін зерттеуден адам мен тіл арасындағы қатынасты, өзара байланысты зерттеуге бет бұру.

Құрылымдық лингвистиканың әдістері

Құрылымдық лингвистика туралы жалпы түсінік. Семиотикалық қағидат. Мәтінді талдау мақсаттары: а) ондағы сөйленіс сегментіне қатысты жалпылама инвариант бірліктерді анықтау (фонема, морфема, сөйлем схемалары); б) тілдік бірліктердің үйлесім шекарасын анықтау; в) тілдік жүйеден сөйлесімге өту ережелерін анықтау. Логикалық қағидат, зерттеудің математикалық әдістері (математикалық логика, алгоритмдер теориясы, ықтималдық теориясы, математикалық статистика т.с.с.).

Тарихи-салыстырмалы әдіс

Тарихи-салыстырмалы әдіске негіз болған жағдайлар. Тарихи-салыстырмалы әдіс туралы түсінік. Тарихи-салыстырмалы әдістің формалары: салыстырмалы-салғастырмалы, тарихи-типологиялық, тарихи-генетикалық. Тарихи-салыстырмалы әдістің тәсілдері: сыртқы реконструкция, іштей реконструкция, кірме сөздерді талдау арқылы ақпарат жинау, топонимикалық атаулардан ақпарат алу.

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері – лингвистикалық және әлеуметтану процедураларының синтезі. Далалық зерттеулердің әдістері: анкета жүргізу, интервью алу, тікелей бақылау.

Далалық зерттеулер нәтижелерін өңдеу. Корреляциялық талдау түрлері. Тізбе деректері, математикалық-статистикалық әдістер.

Лингвистикадағы когнитивтік бағыт

Когнитивтік зерттеулердің ортақ қағидаттары. Лингвистикадағы когнитивизмге негіз болған идеялар (В.фон Гумбольдт, А.А.Потебня, И.А. Бодуэна де Куртенэ, Э.Сепир- Л.Уорф т.б.). Теорияның мақсаты, міндеттері, негізгі қағидаттары. Когнитивті лингвистиканың өзекті мәселелері

Тілдік тұлға теориясы

Тілдік тұлға арнайы зерттеу нысаны ретінде. Ю.Н.Караулов зерттеуіндегі «тілдік тұлға» феномені. Тілдік тұлға теориясы: тарихы және болашағы. Тілдік тұлға феноменінің деңгейлік ұйымдасуы. Тәжірибе жасау әдістерін тілдік тұлға феноменін зерттеуде қолдану. Психолінгвистикадағы тілдік тұлға теориясы. В.В.Красных концепциясындағы «тілдік тұлға» ұғымы.

Концептуалды метафора теориясы

Метафора – әлемнің концептуалды бейнесінегі элемент, сонымен бірге табиғи тілге қатысты элемент. Метафора туралы жаңа пайымдаудың бұрынғы риторикалық, философиялық, лингвистикалық теориялардан өзгешелігі. Дж.Лакоффа пен М.Джонсонның «Метафоры, которыми мы живем» атты еңбегі.

Лингвистикадағы генеративті бағыт

Бағыттың бастаулары, мақсаты және міндеттері, негізгі қағидаттары. Главные постулаты теории Н.Хомскийдің негізгі постулаттары. *Трансформациялық-тудырушы грамматика* және *генеративті лингвистика* терминдері. «Әмбебап грамматика», «тілдік модуль» ұғымдары. Суть оппозиции *тілдік құзырет vs тілді пайдалану* оппозицияларының мәні.

Заманауи лингвистикадағы сөйленісті тудыру және қабылдау мәселелері

Сөйленісті қабылдаудың интегративті моделі және оның постулаттары (В.Б.Касевич). Перцептивті процестің негізгі кезеңдері. Перцептивті сөздік ұғымы. Инструменталды және перцептивті талдау. Корпустық лингвистиканың әдістері.

Мәтінді лингвистикалық талдау

Мәтін лингвистикасы – заманауи лингвистикадағы басты бағыттардың бірі. Мәтін лингвистикасының зерттеу нысаны мен пәні. Мәтін категориялары. Мәтін тұтастығы мен байланысымы. Мәтіннің бөлшектенуі. Мәтіндегі ақпарат түрлері. Мәтін және дискурс. Мәтінтану әдістері.

Сөздің мағынасы: сөз және концепт, мағына және мән

Концепт пен сөз, мән мен мағына ұғымдарының өзара қатынасы, Концепті зерттеудің таза лингвистикалық әдістері. Концептіні зерттеудегі лингвистикалық және лингвомәдени бағыттар.

Лингвомәдениеттану ғылым ретінде

Лингвомәдениеттанудың әдіснамасы және әдістері. Лингвистикалық қатыстылық гипотезасы (Сепир-Уорф). Лингвомәдениеттанудың негізгі категориялары. Тіл-мәдениет-менталдық. Этнотілдік санадағы әдемің тілдік бейнесі. Мәдени концепт лингвомәдениеттану феномені ретінде.

Заманауи лингвистикадағы функционалдық бағыт

Функционалдық грамматика: жалпы сипаттамасы және негізгі постулаттары. Функционалды грамматикаға А.В.Бондарко берген анықтама. Функционалдық зерттеулер әдістемесі.

Лингвистикадағы дискурсивті зерттеулер

Әлемдік лингвистикадағы «дискурс» ұғымын анықтауға қатысты бағыттар. Заманауи лингвистикадағы дискурсивті зерттеулердің өзекті мәселелері.

Мәтінді зерттеудегі жалпыфилологиялық әдістер

Трансформациялық әдіс. Контекстік талдау. Компонентті талдау. Концептуалдық талдау. Семиотикалық әдіс.

Мәтінді зерттеудегі арнайы әдістер

Интермәтіндік талдау. «Сөз-образ» әдісі. Өмірбаяндық талдау. Мотивті талдау. Семантика-стилистикалық әдіс.

«XX-XXI ғғ.ТОҒЫСЫНДАҒЫ ТҮРІК ӘДЕБИЕТІНДЕГІ ЗАМАНАУИ ТЕНДЕНЦИЯЛАР» пәні

XX ғасырдың соңы мен XXI басында әлеуметтік және мәдени дискурсқа әсер еткен тарихи және саяси факторлар

«Суық соғыстың» аяқталуы. Социалистік жүйенің күйреуі. Ғаламдану және антиғаламдану. Бірполярлық әлемдегі жаңа саяси шындықтар. Түркиядағы жалғасып жатқан бұрынғы және жаңа

қақтығыстар. Халықаралық терроризмнің өршуі және миграция үдерісі. Өнер туралы түсінік пен суреткер рөлінің өзгеруі.

XX ғасыр мен XXI ғасырдың басындағы түрік әдебиетіндегі үрдістер

Әдебиеттегі түрлі көркемдік бағыттың бейбіт өмір сүруі. Бейнелеу объектісінің кеңеюі. Шындық және баламалы әлемдер. Реализм, модернизм, постмодернизм.

Түрік әдебиетіндегі модернизм бастаулары

Модернизм көркем концепция ретінде тарихтың қарқынды дамуының көрсеткіші және оның адамға ықпал етуін жеделдетуші. Өнер мен қазіргі кездегі күнделікті тәжірибе арасындағы кедергілердің жойылуы. Эстетикалық тәжірибедегі жаңа бағыттардың ашылуы. Ұлттық көркем жүйенің қалыптасуына батыстық әдебиеттің ықпалы.

Модернизм шеңберінде көркем құндылықтар жүйесінің өзгеруі

Әдебиеттің эстетикалық ұстанымдары мен көркемдік өлшемдерінің өзгеруі. Автордың субъективті санасындағы суретті бейнелеуші «жаңа хат». Классикалық дәстүрдің күйреуі. Сюрреалистік көркемдік, адамның өмір сүруіндегі мәнсіздік пен сандырақтың экзистенциалдық ойлары.

Постмодернизм - жаңа тарихи шындыққа жауап ретінде

Постмодернизм – санадағы өзгеріс ретінде. Мәтін көпмәнділігінің артуы, оны оқу нұсқаларының кеңеюі. Семантиканың кең амплитудасы. Мәтін мазмұны – суреткердің өмірлік тәжірибесінің тарихи, топтық және реципиенттің жеке тәжірибесіндегі ықпалдастықтың нәтижесі. Тарихи ойлау мен тарихи даму дәстүрлі түсінігінің сынға ұшырауы.

Постмодернистік шығармалар жазудағы ұстанымдар

Кейіпкердің жоғалуы. Кейіпкердің түрлі кезеңдер мен мәдениеттер кеңістігіне еркін ауысуы. Ойын – негізгі әдеби ұстаным ретінде. Жауыр болған сөз тіркестері, жанрлар және екпінмен ойнау. Сезімді дәл анықтау. Интермәтіндік, дәйексөздік, бөтен сөзбен ойнау, мағынаны өзгерту.

Ғасырлар тоғысындағы түрік әдебиетіндегі стиль және тақырып

Қаламгерлердің шындықты субъективті-жеке түрде игеруге ұмтылысы. Біртекті стильдің бұзылуы, көптеген жеке стильдердің пайда болуы. Жаңа көркемдік әдіс-тәсілдерді іздеу. Баяндаудағы әдейі аласапыран, полифония, «ішкі монолог». Адам психологиясы мен бейсанасына тереңдеу, қазіргі заман адамының бастан өткеріп жатқан күдігі мен күйзелісіне көңіл бөлу.

XX - XXI ғасырлардағы түрік прозасының міндеттері

Ұлттық тарих пен тағдырды сыни түрде қайта жаңғырту. Жаңа тұлға қалыптастыру, түпнұсқа көркем құндылықтар құру. Жаңа мәдени, діни және этникалық бірегейлікті мақұлдау. Тұлғаның ыдырауы мен қоғамнан алшақтау үдерісін әдеби тұрғыдан талдау. Ұлттық идеялар мен идеалдардың қалыптасуы. Қоғам алдында әлеуметтік және моральдік міндеттемелерді орындау.

Түрік әдебиетіндегі дәстүрлі мифопоэтикалық бейнелер

Дәстүрлі түрік баяндау тәсілдеріне оралу. Ұлттық түрік романы мен бейнелер жүйесін қалыптастыру үшін мәдени мұрамыздағы баяндау мүмкіндіктерін қолдану. Роман-ертегі, роман-сипаттау, теңіздің арғы жағындағы елдерге саяхат. Мифтер мен аңыз-әңгімелер – сенім мен күштің бастауы ретінде. Идеал, кемелдік және үйлесімдік туралы армандар.

Интеллектуалдық театр

Интеллектуализм – постмодернистік (концептуалдық) және реалистік (интеллектуалдық реализм) бағыттарды қамтыған үрдіс. Кейіпкерлер, ой-пікірлер драмасы. Автор және әртіс. Өнердің өзге түрлерін қамту (музыка, кино, перфоманс). Философиялық дереккөздер. Мәдени мұра. Шетелдік концепциялар мен ағымдардың ықпалы.

Түрік әдебиетіндегі постмодернизм бастаулары

Шығыстық постмодернизм – жергілікті реализм мен идеологиялық-көркемдік модельдердің жойылуына жауап ретінде. Тарихи және саяси дамудың нәтижесіне түңілу. Қоғамның әрі қарай дамуындағы түсініксіздік. Тоталитарлық жүйелер және цензура. Жаңа авторлық стратегиялар.

Қазіргі түрік романы: нақты мәселелер

Түрік романындағы қазіргі ислам мәселелері. Ортағасырлық түрік әдебиетіндегі пішіндер мен сюжеттердің қолданылуы. Қазіргі батыс әдебиеті мен әдеби сынның ықпалы. Түркия әдебиетінде әлеуметтік шиеленістің көрініс табуы.

Түрік әдебиетінде көркем тәсілдер мен бейнелеу түрлерінің қолданылуы

Қазіргі түрік әдебиетінде саяхаттау мотиві. Кейіпкердің кеңістік пен уақытта ауысуы. Рухани саяхат. Тарихи және тарихнамалық ескерткіштердің интерпретациясы және қайта жаңғыруы. Мәдени мұраның элементтері ретінде аңыз-әңгімелер мен фольклор. Діни-сопылық мотивтер. Тіл мәселесі.

Шығыс пен Батыс арасындағы кеңістіктегі сана-сезімнің дағдарысы

Экзистенциалдық сана мәселелері – адам жалғыздығы, рефлексия, әлемді жау ретінде қабылдау. Тұлғаның екіжүзділігі, әлемге шиеленісті көзқарас, болмыстың мағынасыздығын сезіну. Ұлттық және кірме мәдениеттің өзара қақтығысы. Біртектіліктің күйреуі, тұлғаны жатсыну және оның мәңгірттенуі.

Әйел қаламгерлер: шығармашылық ерекшелігі және келешегі

Әйелдің әлемді түйсіну мәселесіне енуіне мән берген ерекше тақырыптар. Теңдік, ресурстардың қолжетімділігі, қоғамдық бағалауға лайық болу мәселелері. Модернистік эстетиканы баяндау тілінің әуезділігімен үйлестіретін ерекше стиль. Форманың күрделілігі және баяндауды берілген сюжет шегінен құтқаруы.

5. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиет:

1. Аманжолов А.С. Түркі филологиясы және жазу тарихы. –Алматы, 1996.–127 б.
2. Ә. Ибатов «Түбі бір түркі тілі». – Алматы, 1993.
3. А. Егеубаев «Диуани лұғат ит-түрк». – Алматы,
4. Айдаров Ғ.Көне түркі жазба ескерткіштер тілі. – Алматы, 1986. – 180 б.
5. Малов С.Е. Памятник древнетюркской письменности, – М., Л., 1954. 223 с.
6. Малов С.Е. Енисейская письменность тюрков. Изд. АН СССР. – М., Л., 1952.
7. Дыйқанов Қ. Қырғыз тіліндегі үндүүлэр. – Фрунзе, 1959.
8. Поливанов Д. К вопросу о долгих гласных в общетюркском праязыке. «ДАН СССР», 1927.
9. Батманов И.А. Язык енисейских памятников древнетюркской письменности. – Фрунзе, 1959.
10. Рясянен М.Материалы по исторической фонетике тюркских языков.– М., 1955.
11. Томанов М. Қазақ тілінің тарихи грамматикасы. – Алматы, 1988.
12. Айдаров Ғ., Құрышжанов Ә., Томанов М. Көне түркі жазба ескерткіштерінің тілі. –Алматы, 1971.
13. Айдаров Ғ. Күлтегін ескерткіші. Алматы, 1995.
14. Смағұлова Г. Мәтін лингвистикасы. Алматы, 2002
15. Актуальные проблемы современной лингвистики. Учебное пособие/сост. Л.Н.Чурилина. –М., Флинта: Наука, 2010
16. Алефrienко Н.Ф. Лингвокультурология. Ценностно-смысловое пространство языка. М., Флинта: Наука, 2010
17. Болотнова Н.С. Филологический анализ текста. М., Флинта: Наука, 2009
18. Маслова В.А. Введение в когнитивную лингвистику. М., Флинта: Наука, 2007
19. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. Изд. 4-е, стереотипное. М: КомКнига, 2006. — 144 с.,,
20. Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. М., 1991.
21. Даниленко В.П. Методы лингвистического анализа: курс лекций. М., 2011.
22. Комарова З.И. Методология, метод, методика и технология научных исследований в лингвистике. М., 2013.
23. Общее языкознание. Методы лингвистических исследований. М., 1973.
24. Принципы и методы семантических исследований. М., 1976.
25. Степанов Ю.С. Язык и метод. К современной философии языка. М., 1998.
26. Теория и методология языкознания: Методы исследования языка. М., 1989.
27. Салқынбай А., Абақан Е. Лингвистикалық түсіндірме сөздің. Алматы, Сөздік-Словарь, 1998
28. Ahmet Kabaklı. Türk Edebiyatı. Cilt 4-5. İstanbul, 2014.

27. 2. Kenan Akyüz. Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri. İstanbul, 2012.
28. 3. Ramazan Korkmaz. Yeni Türk Edebiyatı. Ankara, 2007.
29. 4. Alemdar Yalçın. Cumhuriyet Dönemi. Çağdaş Türk Romanı 1940-2000. Ankara, 2010.
30. 5. Кямилев Х. У истоков современной турецкой литературы. М., 1967.
31. 6. Алькаева Л.О. Сюжеты и герои в турецком романе (конец XIX – начало XX в.) М., 1966., Из истории турецкого романа: 1908-1939. –М. 1959., Творчество Халида Зии Ушаклыгиля: к вопросу о формировании турецкой прозы конца XIX века. –М. Изд. АН СССР, 1956. -144 с.
32. 7. Бабаев А. Социальные мотивы в современной турецкой драматургии. – Баку, - Элм. 1982., Очерки современной турецкой литературы. М. 1957, -242 с., Назым Хикмет: жизнь и творчество. М. – Наука. 1975. -380 с.
33. 8. Айзенштейн Н.А. Из истории турецкого реализма: заметки о турецкой прозе (70-е годы XIX в. – 30-е годы XX в.). –М. –Наука. 1961. -284., Саид Фаик и его новеллы. –М. –Наука. 1971. -240с.
34. 9. Фиш Р.Г. Назым Хикмет. –М. - Молодая гвардия. 1968. -325с.
35. 10. Шамилова Н.И. Хрестоматия по турецкой литературе с конца XIX века до наших дней. Учеб. пособие. –Л. 1964. -232с.
36. 11. Маштакова Е.И. Турецкая литература конца XVII - начала XIX вв. М., 1984. Из истории сатиры и юмора в турецкой литературе (XVI-XVII вв.). М., 1972. С.50.

Қосымша әдебиет:

1. Аманжолов А.С. Глагольное управление в языке древнетюркских памятников. –М., 1969.
2. Аманжолов А.С. Тюркская руническая графика (методическая разработка). –Алматы, 1980 (ч.І), 1981 (ч. ІІ), 1985 (ч. ІІІ).
3. Аманжолов А.С. Көне түркі ескерткіштерінің тілі туралы // ҚазМУ хабаршысы. Шығыстану сериясы. №5, 1998. –10-15б.
4. Аманжолов А.С. История и теория древнетюркского письма. Алматы, 2003.
5. Ахметов М.А. Глагол в языке орхоно-енисейских памятников (в сравнительном плане с современным башкирским языком). –Саратов, 1978.
6. Есенқұлов А. Көне түркі жазба ескерткіштеріндегі қосымшалар. Алматы 1976.
7. Кондратьев В.Г. Грамматический строй языка памятников древнетюркской письменности VIII-XI вв. –Л., 1981.
8. Кононов А.Н. Грамматика языка тюркских рунических памятников VII-IX вв. –Л., 1980.
9. Кормушин И.В. Тюркские енисейские эпиграфы. Тексты и исследования. –М., 1997.
10. Малов С.Е. Памятники древнетюркской письменности. –М.–Л., 1951.
11. Малов С.Е. Енисейская письменность тюрков. –М.–Л., 1952.
12. Малов С.Е. Памятники древнетюркской письменности Монголии и Киргизии. –М.–Л., 1959.
13. Насилов В.М. –Язык орхоно-енисейских памятников. –М., 1960.
14. Насилов В.М. Древнеуйгурский язык. –М., 1963.
15. Насилов В.М. Язык тюркских памятников уйгурского письма XI-XV вв. –М., 1974.
16. Орхонские надписи. Кюль-тегин. Билге-каган. Тоньюкук. Составитель и научный редактор: А.Аманжолов. Семипалатинск (Семей), 2001.
17. Щербак А.М. Огуз-наме. Мухаббат-наме. –М., 1959.
18. Щербак А.М. Грамматический очерк языка тюркских текстов X-XIII вв. из Восточного Туркестана. –М.–Л., 1961.
19. Алефиренко Н.Ф. Методологические проблемы современного языкознания // Современные проблемы науки о языке. М., 2009, стр.314-397.
20. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. М., 2003.
21. Бондарко А.В. Принципы функциональной грамматики и вопросы аспектологии. М., 2001.
22. Бурлак С.А., Старостин С.А. Введение в лингвистическую компаративистику. М., 2001.
23. Гвишиани Н.Б. Язык научного общения (вопросы методологии). М., 1986.
24. Гийом Г. Принципы теоретической лингвистики. М., 1992.
25. Гипотеза в современной лингвистике. М., 1980.

26. Даниленко В.П. Ономазиологическое направление в грамматике. М., 2009.
27. Котюрова М.П. Культура научной речи. Текст и его редактирование: учеб. пособие. Пермь, 2007.
28. Куликова И.С., Салмина Д.В. Введение в металингвистику (системный, лексикографический и коммуникативно-прагматический аспекты лингвистической терминологии). СПб, 2002.
29. Лингвистический энциклопедический словарь. М., 1990.
30. Марчук Ю.Н. Математические методы в языкознании. М., 1990.
31. Мечковская Н.Б. Общее языкознание. Структурная и социальная типология языков. Минск, 2000.
32. Ресурсы информационной телекоммуникационной сети «Интернет»
33. <http://www.philology.ru/>
34. <http://philologos.narod.ru/>
35. <http://www.ruthenia.ru/web/rusweb/>
36. <http://linguistlist.org/>
37. <http://www.slovari.ru/start.aspx?s=0&p=3050>
38. <http://www.rsl.ru/ru/s97/s339/>
39. <http://www.ruslang.ru/>
40. Электронная база данных научных журналов "JStor": www.jstor.org
41. Электронная база данных научных журналов "Project MUSE": <http://muse.jhu.edu/>
42. Короглы Х. Огузский героический эпос ...с.57.
43. Гарбузова В.С. Ашык-паша и становление турецкого литературного языка // Средневековый Восток. История. Культура. Источниковедение. М., 1980. с.79., Поэты средневековой Турции. Учеб. пособие. –Л. Изд.ЛГУ. 1963. -201с., Поэты Турции. Очерки жизни и деятельности: трилогия. Учеб. пособие. –Л. 1963.
44. Боролина И.В. О жанровой дефиниции пьес турецкого народного театра // Советская тюркология. 1982. №4. К вопросу об адаптации романических сюжетов в турецком народном театре // Проблемы восточной филологии. –М. 1979.
45. Алькаева Л.О., Бабаев А. Турецкая литература. Краткий очерк. М. – Наука. 1967.
46. Оганова Е.А. Традиции народной драмы в современной турецкой драматургии. –М.:ИСАА МГУ, 2006. -272с.
47. Köprülü M.F. Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar. Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları. –Ankara, 1993. S.415.
48. Nihat Sami Banarlı. Resimli Türk Edebiyatı Tarihi. –Milli Eğitim Basımevi. –с.1-2. –İstanbul. 1983.
49. Mehmet Kaplan. Şiir Tahlilleri (Akif Paşa'dan Yahya Kemal'e kadar). –İstanbul. 1954.
50. Mehmet Kaplan. Cumhuriyet Devri Türk Şiiri. –İstanbul. 1965.
51. Mehmet Kaplan. Türk Edebiyatı Üzerine Araştırmalar. Kitap 1, 1978, Kitap 2, 1986, Kitap 3 (Tip Tahlilleri). –İstanbul. 1987.
52. İsmail Habib Sevük. Edebi Yeniliğimiz . с.1-2. İstanbul. 1931-1932. Tanzimattan Beri Edebiyat Tarihi ve Edebiyat Antolojisi. –İstanbul. 1940. Avrupa Edebiyatı ve Biz. C.1-2. –İstanbul. 1940-1941.
53. Agah Sırrı Levent. Türk Edebiyatı Tarihi. Türk Tarih Kurumu Basımevi. C.1. -Ankara. 1998.
54. Agah Sırrı Levent. Ümmet Çağı Türk Edebiyatı. –İstanbul. 1962. Atatürkçülük ve Milli Edebiyat. - İstanbul. 1962.
55. Mustafa Nihat Özen. Türkçede Roman. –İstanbul. 1936. Son Asır Türk Edebiyatı Tarihi. –İstanbul. 1941.
56. Kaya. M.Bilgegil. Yakınçağ Kültür ve Edebiyatı Üzerine Araştırmalar. –İstanbul, 1998. Edebiyat Bilgi ve Teorileri. –Ankara. 2001.
57. İsmail Çetişli. Edebiyat Sanat ve Bilimi. –Akçağ Yayınları. –Ankara. 2008. S.389.
58. İnci Enginün. Mukayeseki Edebiyat. –Dergah Yayınları. –İstanbul. 1999. S.295.
59. Cahit Kavar. Edebiyat ve Eğitim. –Engin Yayınevi. Ankara. 1999. S.252.
60. Alemdar Yalçın. Siyasal ve Sosyal Değişmeler Açısından Cumhuriyet Dönemi. Çağdaş Türk Romanı 1946-2000. 2. Baskı. –Akçağ Yayınları. –Ankara. 2005.
61. Asım Bezirci. Orhan Veli Kanık. –Ankara. 1967. İkinci Yeni Olayı. –Ankara. 1974. Dünden Bugüne

Türk Şiiri. –Ankara. 1968.

62. Зия Көкалып. Түрікшілдіктің негіздері. Ауд. Әли Ф.Ф. –Алматы: Мерей. 2000. Б.128.

63. Төренок М. Соңғы он жылдағы түрік әдебиеті. Ауд. Әли Ф.Ф. Керуен. №1. 2005. Б. 131-151.

64. Ahmet Oktay. Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı 1923-1950. –Kültür Bakanlığı Yayınları. -Ankara. 1993. S.1300.

65. Будақ Ф. Қазақстан: өткені, бүгіні мен ертеңі. –Анкара: Біліг, 2000. –358 б.

66. Тастемірова Г. Қазақ және түрік сатирасындағы шығармашылық байланыстар. Көркем аударма тәжірибесі. –Алматы: Қазақ университеті, 2009. – 168б.

67. Халдун Вурал. Түрік әдебиеттануындағы қазақ әдебиеті мәселелері. Фил.ғыл.канд. дәрежесін алу үшін дайындаған диссертациясы. Алматы, 2009.

68. Хекимоғлы В. Түркияда түрікшілдік идеясының пайда болуы // ҚазҰУ хабаршысы. – № 4 (55). – 2009. – 209-215 бб.

69. Ayşenur İslam, Nermin Öztürk. Türk Edebiyatı Tarihi, A-1994, s.158.

70. Әбелдаев Ж. Түрік әдебиеті тарихындағы «Ғарип» әдеби бағытының эстетикасы. «Шығыстану білімі мен ғылымының іргелі және инновациялық мәселелері» атты халықаралық ғылыми-теориялық конференция, 188-189 беттер, А-2009.

71. Hikmet Altınkaynak. Çağdaş Türk Şiiri I. s.57, Toroslu Kitaplığı, İst-2003.

72. Hakan Sazyek. Cumhuriyet Dönemi Türk Şiirinde Garip Hareketi. Türkiye İş Bankası Yayınları. İst-1996.

73. Yeni Türk Edebiyatı (1839-2000). Editör Dr.R.Korkmaz. Genişletilmiş 4. Baskı, s.230, Ankara-2007.

74. Muhsin Macit, Uğur Soldan. Edebiyat Bilgi ve Teorileri. 2.baskı, s.47, Ankara-2005.

75. Әбелдаев Ж. Қазіргі түрік поэзиясының даму бағыттары. «Ақиқат» №6, 2010.

76. Әбелдаев Ж. XX ғасыр түрік әдебиетіндегі поэтикалық ағымдар. «Әлем кеңістігіндегі түркітану ғылымы» атты халық. ғылыми-теор. семинар материалдары. - Алматы. 2011.

77. Әбелдаев Ж. Kazakistan Bağımsızlığından Sonraki Kazak ve Türk Edebi İlişkileri. “Bilgelik” ғылыми журналы, №9, - Ankara. 2009.

78. Фатма Қазақ. Қазақ поэзиясындағы түрікшілдік сарын. Жинақта, -Алматы. 2007.

79. Срайыл С. Ататүрік. –Алматы: Жас Түркістан. 1998. -112б.

80. Жолдағы құдық. Аударған. Ж.Нәжімеденов. А. 1973.

4. ЕМТИХАНҒА ДАЙЫНДЫҚ ПӘНДЕРІ БОЙЫНША ТАҚЫРЫПТАР ТІЗІМІ

4.1«КӘСІБИ МАҚСАТТАРҒА АРНАЛҒАН ШЫҒЫС (ХИНДИ) ТІЛІ» пәні

Хинди тіліндегі зат есім

Хинди тіліндегі тек және жақ категориялары. Зат есімнің жасалу жолдары.

2. Хинди тіліндегі сын есім

Сын есімнің жасалу жолдары. Сын есімнің шырайлары. Сын есімнің субстантивті және метафорлы мағынасы.

3. Хинди тіліндегі сан есім

Үнді сан есімінің ерекшеліктері. Есептік сан есім. Реттік сан есім. Жинақтау сан есім. Болжалдық сан есім. Бөлшек. Бөлшекті сан есім. Көптік сан есім. Хинди тіліндегі пайыздық көрсетілім.

4. Хинди тіліндегі етістік

Инфинитив (Етістіктің белгісіздік формасы). Инфинитивті оборот. Хинди тіліндегі етістікті-атаулы синкретизм. Хинди тіліндегі интенсивті етістіктер. Хинди тіліндегі өзгелік етістіктер.

5. Хинди тіліндегі шақ категориясы

Хинди тіліндегі осы шақ. Хинди тіліндегі өткен шақ. Хинди тіліндегі келер шақ.

6. Хинди тіліндегі есімдік

Өздік есімдіктер. Сілтеу есімдіктер. Сұрау есімдіктері. Тәуелділік есімдіктері. Субстантивті есімдік. Адъективті есімдік. Субстантивті-адъективті есімдік. Адвербиалды есімдік. Қайталама есімдік. Есімдіктің эмфатикалық (күшейтпелі) формалары. Есімдікті сөздің өзгеруі.

7. Хинди тіліндегі рай категориясы

Хинди тіліндегі қалау рай. Бұйрық рай. Шартты рай.

8. Хинди тіліндегі етістер

Хинди тіліндегі өздік етіс, жасалуы және қолданысы. Ырықсыз етіс, жасалуы және қолданысы.

9. Хинди тіліндегі есімше

Есімшелердің субстантивациясы (есімшенің зат есімге және сын есімге айналуы). Жай және күрделі есімше. Жасалуы және қолданысы.

10. Хинди тіліндегі көсемше

Хинди тіліндегі көсемшенің жасалуы және қолданысы. Көсемшенің түрлері. Көсемшенің қайталануы.

11. Хинди тіліндегі сөзжасам

Хинди тіліндегі сөзжасамның агглютинация жолы. Хинди тіліндегі сөзжасамның гибридті тәсілі. Калька. Зат есімнің жасалу жолдары. Сын есімнің жасалу жолдары.

12. Хинди тіліндегі үстеу

Үстеудің мағынасына қарай топталуы (қатыстық – мекен, мезгіл, себеп, салдар, анықтауышты – сын-қимыл, мөлшер). Үстеудің құрасына қарай топталуы. Туынды және туынсыз үстеу. Мекен үстеу. Мекен үстеудің қайталануы. Үстеудің эмфатикалық (күшейтпелі) формалары.

13. Хинди тіліндегі сөйлемнің түрлері

Салалас құрмалас сөйлем. Сабактас құрмалас сөйлем. Жай сөйлем. Қатысты, сұраулы сөйлем. Жалаң және жайылма сөйлем. Аралас құрмалас сөйлем. Хинди тіліндегі басыңқы сөйлем. Хинди тіліндегі бағыныңқы сөйлем. Көп компонентті күрделі сөйлем. Жалғаулықсыз күрделі сөйлем. Күрделі сөйлемдегі етістік шақтары мен райлары.

14. Хинди лексикасының классификациясы.

Лексиканың этимологиясы. Тадбхава, татсама, дешья және видеши сөздер. Хинди лексикасының толық жолдары.

15. Хинди тіліндегі жалғаулықтар

Жалғаулықтардың морфологиялық құрамы. Жай жалғаулықтар. Қатысты жалғаулықтар: мезгіл, сын-қимылсебеп-салдар және т.б. Күрделі жалғаулықтар. Күрделі жалғаулықтардың жасалуы. Қос жалғаулықтар. Қос жалғаулықтардың жасалу жолдары. Жалғаулықты тіркес.

«ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРДІҢ ЗАМАНАУИ ӘДІСНАМАСЫ» пәні

Лингвистикадағы әдіс теориясының жалпы мәселелері

Тіл – жүйе. Жүйенің өз ішінде бөлінуі және тілдік деңгейлер. Тілдің 4 деңгейі: 1) фонетика-фонологиялық; 2) морфемдік; 3) лексика-семантикалық және 4) синтаксистік. Лингвистикалық талдау әдістемесі – лингвистикалық әдістердің ережесі, оларды пайдалану тәртібі, тәсілдері. Ғылыми зерттеу аспекті мен концепциясы.

Жалпы ғылыми және жалпы лингвистикалық әдістер

Жалпы әдістер (анализ және синтез, салыстыру және т.б.), жалпығылыми әдістер (бақылау, өлшеу, тәжірибе жүргізу т.с.с.) және арнайы әдістер (мысалы, лингвистикадағы тарихи-салыстырмалы әдіс).

Ғылыми парадигмалардың ауысуы және заманауи лингвистика

Т.Кун концепциясындағы ғылыми парадигма түсінігі және ғылымның даму логикасы. Ғылыми парадигмалардың кезең бойынша ауысуы. «Ғылыми таным парадигмасы» термині. 3 ғылыми парадигма: тарихи-салыстырмалы, жүйелік-құрылымдық және антропоэзектік.

Негізгі лингвистикалық қағидаттар

Лингвистикалық қағидаттар. Экспанаторлық қағидат - тіл фактілерін сипаттап қоймай, сонымен бірге оны түсіндіруге ұмтылу. Түсіндіру. Экспансионизм. Функционализм. Мәтінөзектік және семантикаөзектік.

Тілтанудағы антропоэзектік бағыт

Антропоэзектік – заманауи лингвистикадағы негізгі қағидат (Ю.С. Степанов). Антропоэзектік бағыттың мәні. Тіл жүйесін зерттеуден адам мен тіл арасындағы қатынасты, өзара байланысты зерттеуге бет бұру.

Құрылымдық лингвистиканың әдістері

Құрылымдық лингвистика туралы жалпы түсінік. Семиотикалық қағидат. Мәтінді талдау мақсаттары: а) ондағы сөйленіс сегментіне қатысты жалпылама инвариант бірліктерді анықтау (фонема, морфема, сөйлем схемалары); б) тілдік бірліктердің үйлесім шекарасын анықтау; в) тілдік жүйеден сөйлесімге өту ережелерін анықтау. Логикалық қағидат, зерттеудің математикалық әдістері (математикалық логика, алгоритмдер теориясы, ықтималдық теориясы, математикалық статистика т.с.с.).

Тарихи-салыстырмалы әдіс

Тарихи-салыстырмалы әдіске негіз болған жағдайлар. Тарихи-салыстырмалы әдіс туралы түсінік. Тарихи-салыстырмалы әдістің формалары: салыстырмалы-салғастырмалы, тарихи-типологиялық, тарихи-генетикалық. Тарихи-салыстырмалы әдістің тәсілдері: сыртқы реконструкция, іштей реконструкция, кірме сөздерді талдау арқылы ақпарат жинау, топонимикалық атаулардан ақпарат алу.

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері

Әлеуметтік лингвистиканың әдістері – лингвистикалық және әлеуметтану процедураларының синтезі. Далалық зерттеулердің әдістері: анкета жүргізу, интервью алу, тікелей бақылау.

Далалық зерттеулер нәтижелерін өңдеу. Корреляциялық талдау түрлері. Тізбе деректері, математикалық-статистикалық әдістер.

Лингвистикадағы когнитивтік бағыт

Когнитивтік зерттеулердің ортақ қағидаттары. Лингвистикадағы когнитивизмге негіз болған идеялар (В.фон Гумбольдт, А.А.Потебня, И.А. Бодуэна де Куртенэ, Э.Сепир- Л.Уорф т.б.). Теорияның мақсаты, міндеттері, негізгі қағидаттары. Когнитивті лингвистиканың өзекті мәселелері

Тілдік тұлға теориясы

Тілдік тұлға арнайы зерттеу нысаны ретінде. Ю.Н.Караулов зерттеуіндегі «тілдік тұлға» феномені. Тілдік тұлға теориясы: тарихы және болашағы. Тілдік тұлға феноменінің деңгейлік ұйымдасуы. Тәжірибе жасау әдістерін тілдік тұлға феноменін зерттеуде қолдану. Психоллингвистикадағы тілдік тұлға теориясы. В.В.Красных концепциясындағы «тілдік тұлға» ұғымы.

Концептуалды метафора теориясы

Метафора – әлемнің концептуалды бейнесінегі элемент, сонымен бірге табиғи тілге қатысты элемент. Метафора туралы жаңа пайымдаудың бұрынғы риторикалық, философиялық, лингвистикалық теориялардан өзгешелігі. Дж.Лакоффа пен М.Джонсонның «Метафоры, которыми мы живем» атты еңбегі.

Лингвистикадағы генеративті бағыт

Бағыттың бастаулары, мақсаты және міндеттері, негізгі қағидаттары. Главные постулаты теории Н.Хомскийдің негізгі постулаттары. *Трансформациялық-тудырушы грамматика* және *генеративті лингвистика* терминдері. «Әмбебап грамматика», «тілдік модуль» ұғымдары. Суть оппозиции *тілдік құзырет vs тілді пайдалану* оппозицияларының мәні.

Заманауи лингвистикадағы сөйленісті тудыру және қабылдау мәселелері

Сөйленісті қабылдаудың интегративті моделі және оның постулаттары (В.Б.Касевич). Перцептивті процестің негізгі кезеңдері. Перцептивті сөздік ұғымы. Инструменталды және перцептивті талдау. Корпустық лингвистиканың әдістері.

Мәтінді лингвистикалық талдау

Мәтін лингвистикасы – заманауи лингвистикадағы басты бағыттардың бірі. Мәтін лингвистикасының зерттеу нысаны мен пәні. Мәтін категориялары. Мәтін тұтастығы мен байланысымы. Мәтіннің бөлшектенуі. Мәтіндегі ақпарат түрлері. Мәтін және дискурс. Мәтінтану әдістері.

Сөздің мағынасы: сөз және концепт, мағына және мән

Концепт пен сөз, мән мен мағына ұғымдарының өзара қатынасы, Концепті зерттеудің таза лингвистикалық әдістері. Концептіні зерттеудегі лингвистикалық және лингвомәдени бағыттар.

Лингвомәдениеттану ғылым ретінде

Лингвомәдениеттанудың әдіснамасы және әдістері. Лингвистикалық қатыстылық гипотезасы (Сепир-Уорф). Лингвомәдениеттанудың негізгі категориялары. Тіл-мәдениет-менталдық. Этнотілдік санадағы әдемің тілдік бейнесі. Мәдени концепт лингвомәдениеттану феномені ретінде.

Заманауи лингвистикадағы функционалдық бағыт

Функционалдық грамматика: жалпы сипаттамасы және негізгі постулаттары. Функционалды грамматикаға А.В.Бондарко берген анықтама. Функционалдық зерттеулер әдістемесі.

Лингвистикадағы дискурсивті зерттеулер

Әлемдік лингвистикадағы «дискурс» ұғымын анықтауға қатысты бағыттар. Заманауи лингвистикадағы дискурсивті зерттеулердің өзекті мәселелері.

Мәтінді зерттеудегі жалпыфилологиялық әдістер

Трансформациялық әдіс. Контекстік талдау. Компонентті талдау. Концептуалдық талдау. Семиотикалық әдіс.

Мәтінді зерттеудегі арнайы әдістер

Интермәтіндік талдау. «Сөз-образ» әдісі. Өмірбаяндық талдау. Мотивті талдау. Семантика-стилистикалық әдіс.

«XX-XXI ғғ.ТОҒЫСЫНДАҒЫ ХИНДИ ӘДЕБИЕТІНДЕГІ ЗАМАНАУИ ТЕНДЕНЦИЯЛАР» пәні

1. Үндістандағы «Аймақтық роман» жанрының дамуы.
2. Тарихи роман. (Мулк Радж Ананд, Разипурам Кришнасвами Нараян, Кришан Чандар және олардың шығармашылықтары)
3. Социалистік бағыттағы әдебиет.
4. Амрита Притам, Амритлал Нагар, Яшпал және олардың шығармашылықтары мен өмірлері.
5. Үнді әдебиетінде «Түңілу кезеңінің» дамуы.
6. Әдебиеттегі критикалық бағыттың күшеюі.
7. Прогрессивті жазушылар реакциялық традиционализмге қарсы.
8. Бхаратенду Харишчандр шығармашылығы. (Раммохан Рай – ағартушы. Бонкимчондро Чоттопадхай – көрнекті прозаик, ағартушы және ойшыл)
9. Агъей, Раджендра Ядав, С.Д.Саксена және басқа да чхаявад өкілдері.
10. Гаджанан Мадхав Муктибох және оның жаңашыл бағыты.
11. Поэзиядағы неоромантикалық және реалистік үрдістер.
12. "Вичаркавита" бағыты және оның өкілі Дхумил.
13. Рабиндранат Тагор – Нобель сыйлығының лауреаты. Тагор отбасының үнді қоғамының әлеуметтік және мәдени өміріндегі рөлі.
14. Драматургияның дамуы.
15. Қазіргі үнді публицистикасының дамуы.
16. Упендранатх Ашк, Дхармавир Бхарати, Вишну Прабхакар, Салман Рушди, олардың шығармашылықтары.
17. Хинди новелласының жанрлық, стилистикалық әртүрлілігі
18. XX ғасырдың аяғындағы үнді әдебиеті.
19. XXI ғасырдың басындағы үнді әдебиетінің дамуы
20. Қазіргі Үндістандағы әдеби журналдар.

5. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Смағұлова Г. Мәтін лингвистикасы. Алматы, 2002

2. Актуальные проблемы современной лингвистики. Учебное пособие/сост. Л.Н.Чурилина. – М., Флинта: Наука, 2010
3. Алефrienко Н.Ф. Лингвокультурология. Ценностно-смысловое пространство языка. М., Флинта: Наука, 2010
4. Болотнова Н.С. Филологический анализ текста. М., Флинта: Наука, 2009
5. Маслова В.А. Введение в когнитивную лингвистику. М., Флинта: Наука, 2007
6. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. Изд. 4-е, стереотипное. М: КомКнига, 2006. — 144 с.,,,
7. Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. М., 1991.
8. Даниленко В.П. Методы лингвистического анализа: курс лекций. М., 2011.
9. Комарова З.И. Методология, метод, методика и технология научных исследований в лингвистике. М., 2013.
10. Общее языкознание. Методы лингвистических исследований. М., 1973.
11. Принципы и методы семантических исследований. М., 1976.
12. Степанов Ю.С. Язык и метод. К современной философии языка. М., 1998.
13. Теория и методология языкознания: Методы исследования языка. М., 1989.
14. Салқынбай А., Абақан Е. Лингвистикалық түсіндірме сөздің. Алматы, Сөздік-Словарь, 1998
15. Балин В.И. Краткая история литератур Индии. Курс лекций. Л., 1974.
16. Литературы Индии. М., 1979.
17. Рабинович И.С. Сорок веков индийской литературы. М., 1969.
18. Серебряков И.Д. Литературы народов Индии. М., 1985.
19. Чельшев Е.П. Литература хинди. М., 1968.
20. Чельшев Е.П. Современная индийская литература. М., 1981.
21. Чельшев Е.П. Индийская литература вчера и сегодня. М., 1989.
22. Художественные направления в индийской литературе XX века. Поэзия хинди. М., 1977.
23. Эминова С.М. Традиции и новаторство в современном романе хинди. М., 1987.
24. Hindi sahitya ka itihās (История литературы хинди). Delhi, 1997.
25. Premchand. Racna sancayan. Nai Dilli. Sahitya Akademy, 2002.

Қосымша әдебиеттер:

1. Горюнов П.И. Индия. Лингвострановедческий словарь. М., 2002.
2. Лингвистическая энциклопедия. М., 1990.
3. Педагогическая риторика: учебное пособие (под ред. Ипполитовой Н.А.). М., 2004
4. Ульциферов О.Г. Современный русско-хинди словарь. М., 2004.
5. Хинди-русский словарь. М., 2003.
6. Алефиренко Н.Ф. Методологические проблемы современного языкознания // Современные проблемы науки о языке. М., 2009, стр.314-397.
7. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. М., 2003.
8. Бондарко А.В. Принципы функциональной грамматики и вопросы аспектологии. М., 2001.
9. Бурлак С.А., Старостин С.А. Введение в лингвистическую компаративистику. М., 2001.
10. Гвишиани Н.Б. Язык научного общения (вопросы методологии). М., 1986.
11. Гийом Г. Принципы теоретической лингвистики. М., 1992.
12. Гипотеза в современной лингвистике. М., 1980.
13. Даниленко В.П. Ономастологическое направление в грамматике. М., 2009.
14. Котюрова М.П. Культура научной речи. Текст и его редактирование: учеб. пособие. Пермь, 2007.
15. Куликова И.С., Салмина Д.В. Введение в металингвистику (системный, лексикографический и коммуникативно-прагматический аспекты лингвистической терминологии). СПб, 2002.
16. Лингвистический энциклопедический словарь. М., 1990.
17. Марчук Ю.Н. Математические методы в языкознании. М., 1990.
18. Мечковская Н.Б. Общее языкознание. Структурная и социальная типология языков. Минск,

2000.

19. Ресурсы информационной телекоммуникационной сети «Интернет»
20. <http://www.philology.ru/>
21. <http://philologos.narod.ru/>
22. <http://www.ruthenia.ru/web/rusweb/>
23. <http://linguistlist.org/>
24. <http://www.slovari.ru/start.aspx?s=0&p=3050>
25. <http://www.rsl.ru/ru/s97/s339/>
26. <http://www.ruslang.ru/>
27. Электронная база данных научных журналов “JStor”: www.jstor.org
28. Электронная база данных научных журналов “Project MUSE”: <http://muse.jhu.edu/>
29. Вишневская Н.А. Чхаявад и проблемы формирования новой литературной системы в поэзии Хинда XX в. М., 1988.
30. История индийских литератур (под ред. д-ра Нагендры). М., 1964.
31. Калининкова Е.А. Англоязычная литература Индии. М., 1974.
32. Калининкова Е.А. Разипурам Кришнасвами Нарайан. М., 1981.
33. Калининкова Е.А. Мулк Радж Ананд. М., 1986.
34. Крипалан Кришна. Рабиндранат Тагор. М., 1983.
35. Новикова В.А. Бонкимчондро Чоттопадхай. Жизнь и творчество. Л., 1969.
36. Пригарина Н.И. Поэтика творчества Мухаммада Икбала. М., 1978.
37. Пригарина Н.И. Мирза Галиб. М., 1986.
38. Серебряков И.Д. Пенджабская литература. Краткий очерк. М., 1963.
39. Суворова А.А. У истоков новоиндийской драмы. М., 1985.
40. Тагор Р. Собрание сочинений в 12-ти томах. М., 1965.
41. Челышев Е.П. Сурьякант Трипатхи Нирала. Певец Гималаев. М., 1985.
42. Эхтишам Хусейн Саид. История литературы урду (перевод с хинди). М., 1961.

4.3 Ғылыми-зерттеу жұмысының блогы бойынша тақырыптар тізімі

1. Ғылымның пайда болуы. Ғылым әлеуметтік-мәдени феномен ретінде. Қоғамдағы ғылымның рөлі мен функциялары. Ғылымның үш қыры: ғылым білім ретінде, ғылым Қызмет түрі ретінде және ғылым әлеуметтік институт ретінде.
2. Ғылыми білімнің құрылымы. Ғылыми білім күрделі дамушы жүйе ретінде. Ғылыми зерттеудің логикасы мен әдіснамасы. Ғылыми зерттеудің түсінігі, мәні, түрлері. Зерттеудің формалары мен әдістері. Ғылыми зерттеулердің жіктелуі. Іргелі және қолданбалы зерттеулердің мәні. Зерттеу деңгейлері.
3. Ғылыми дәстүрлер мен ғылыми революциялар. Ғылыми рационалдықтың түрлері. Ғылыми революциялардың мәні және олардың құрылымы. Классикалық және классикалық емес ғылым: парадигмалардың негізгі принциптері мен ауысуы.
4. Қазіргі сыныптан кейінгі ғылым: құрылымы, белгілері, критерийлері. Ғылыми зерттеудің жаңа стратегиялары. Пәнаралық және синергетика принциптері. Ғылымның интеграциясы мен дифференциациясының негізгі тенденциялары.
5. Ғылым әлеуметтік институт ретінде. Ғылыми қоғамдастықтың нормалары мен құндылықтары. ҚР және әлемдегі ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру мен басқарудың заманауи жүйесі. Зерттеу университеттері.
6. Ғылыми қызметті ұйымдастыру: құрылымы, белгілері, өлшемдері. Ғылыми-зерттеу жұмысының кезеңдері-жоспарлау, ұйымдастыру және жүзеге асыру. Теориялық және эмпирикалық зерттеулерді жүргізу тәсілдері.
7. Проблеманы іздеу және гипотезаны қалыптастыру. Әдеби зерттеу. Ғылыми-техникалық ақпаратты іздеу жүйелері мен деректер базасы. Ғылыми зерттеу тақырыбын таңдау.

8. Зерттеу бағдарламасын құру, зерттеудің әдіснамалық және процедуралық бөлімдері. Эксперименталды (эмпирикалық) зерттеуді жоспарлау және орындау. Деректерді статистикалық өңдеу.
9. Зерттеу нәтижелерін және идеяларды ғылыми қоғамдастыққа ұсыну. Ғылыми мақалаларды дайындау, жазу, жариялау және рецензиялау. Импакт-факторы бар Журналдарға арналған ғылыми мақала жазу.
10. Ғылыми жұмыстарды жазу, ресімдеу және қорғау. Ғылыми жұмыс құрылымы. Ғылыми зерттеуді мазмұндау тілі мен стилінің ерекшеліктері.
11. Ғылыми жобаларды қаржыландыру көздерін іздеу. ҚР және дамыған елдердегі ғылыми зерттеулерді қаржыландырудың қазіргі жүйесі. Ғылым мен техника саласындағы ҚР мемлекеттік саясатының принциптері мен басымдықтары. Халықаралық ғылыми қорлар, қорлардың басты мақсаттары мен міндеттері, қызмет етудің негізгі принциптері, қызметтің басым бағыттары.
12. Ғылыми зерттеу нәтижелерін енгізу механизмдері. Ғылыми нәтижелерді коммерцияландыру. Зияткерлік меншікті қорғау. Халықаралық патенттеу. Ашылулар, өнертабыстар, рационализаторлық ұсыныстар. Авторлық куәліктер. Лицензия.
13. 21 ғасырдың басындағы ғылымның этикалық аспектілері және ғылымдағы гуманитарлық бақылау. Ғылыми-техникалық жобалардың экологиялық және әлеуметтік-гуманитарлық сараптамасы. Ғылыми зерттеулер этикасы. Плагиат. Этикалық қағидаларды сақтамағаны үшін жауапкершілік.
14. Қоғамның әлеуметтік ұйымының типологиясы технология мен өндірістің даму көзі. Ғылымды компьютерлендірудің мәні мен әлеуметтік салдары. Ақпараттық қоғам тұжырымдамасы. Қазіргі қоғамды модернизациялаудағы ғылым мен ғылымды қажетсінетін технологиялардың рөлі. Зияткерлік меншік нарығындағы инновациялық ғылыми технологиялар.
15. Жаратылыстану және әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдардың, сондай-ақ магистрлік даярлықтың мамандануына сәйкес ғылыми білімнің арнайы салаларының қазіргі заманғы өзекті әдістемелік, әдіснамалық және философиялық мәселелері.

6. КЕШЕНДІ ЕМТИХАНДЫ БАҒАЛАУ ШКАЛАСЫ

Әріптік жүйе бойынша баға	Балдардың сандық баламасы	%-дық белгіленуі	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	

D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлықсыз
D-	1,0	50-54	
F	0	0-49	

"А" - өте жақсы: Шетел филологиясы ғылымының даму кезеңдерін және ғылым эволюциясындағы парадигмалардың ауысуын, мәселелерін толық түсінуін көрсету; Дүние жүзілік және Отандық шетел тілін оқыту әдістемесінің негізгі принциптері, бағыттары мен идеяларын және әдебиетті оқытуда әдеби жаңаша әдістерді қолдануға қабілеттігін көрсету; Оқытылатын шет тілінің және әдебиетінің негізгі даму кезеңдері мен оқыған тіліне қатысты елдердің социомәдени жағдайын түсінуі және әдеби мәтіндерге сараптама жасай алу қабілетін көрсету; Тілдік ортада еркін тілдік қарым-қатынас жасауға қабілетті екенін көрсету; Шетел филологиясы ғылымының түрлі ғылыми теориялары мен идеяларын сыни талдау, бағалау және салыстыру; жүйелі жолмен алынған және ғылыми саланың немесе кәсіби қызмет саласының қазіргі жай-күйін көрсететін ғылыми білімнің елеулі көлемінің болуын көрсету; тиісті ғылыми саланың өзекті бағыттары бойынша жаңа білім немесе практикалық қосымшалар жасау үшін жобаларды әзірлеу және жүзеге асыру және пайда болған күтпеген проблемалық жағдайлар аясында жобаларды бейімдеу қабілеті.

Сұрақтың мәні бойынша толық жауап қажетті формулалармен, кестелермен, суреттермен және олардың түсіндірмелерімен берілуі тиіс. Оқу материалын толық жүйелі білу және баяндау, қарастырылатын тақырыптың негіздері мен детальдарын сипаттау, мәселенің мәні бойынша қателердің болмауы.

"В" - жақсы: сұрақтардың, үрдістердің, идеялардың және процестердің айтарлықтай түсінігін көрсету керек, – жаңа идеяларды, тәсілдерді және әдістерді құруға елеулі үлес қоса отырып, жоғары деңгейде одан әрі теориялық және/немесе қолданбалы ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді жүзеге асыра білу керек; шешендік өнер және диссертациялық жұмысты қорғауда, шетел филологиясы саласы бойынша халықаралық ғылыми форумдарда, конференциялар мен семинарларда көпшілік алдында сөз сөйлеу дағдысының болуы керек.; күрделі және күтпеген кәсіби жағдайларда жеке жауапкершілік пен елеулі дербес бастаманы талап ететін салаларда жұмысқа орналасу үшін қажетті жеке қасиеттер мен жүйелі дағдыларға ие болу.

Сұрақтың мәні бойынша ішінара (немесе беттік) жауап, Елеулі қатесіз; мәселенің мәні бойынша жауап, бірақ елеулі қателіктермен немесе қажетті формулалар, графиктер, суреттер және олардың түсіндірмелері жоқ. Бағдарламалық материалдың көп бөлігін саналы түрде баяндау, елеусіз қателіктердің болуы.

"С" - қанағаттанарлық: жауаптар шетел филологиясы саласы бойынша қабылданған білімді, сондай-ақ саяси және шығыс тілін зерделеудің әртүрлі Жалпы ғылыми және нақты-ғылыми тәсілдері мен әдістерінің мәселелерін түсінбеуі туралы куәландырады. Зерттеу және практикалық жұмыстарды оңайлату үшін ақпараттық технологияларды пайдалану, антропогендік процестерден туындаған мәселелерді талдай алмау, шешу жолдарын іздеу, кешенді басқару және өзгерістерді бақылау, қорытынды жасау дағдылары ғана бар.

Жауап толық емес (30%) көптеген елеулі қателіктері бар материалды баяндау (жауап бар, бірақ мәселенің мәні бойынша емес, яғни пән бағдарламасының басқа мәселесі бойынша жауап).

"D" - қанағаттанарлықсыз: жауаптан бас тарту немесе жауаптар проблеманы түсінудің толық жоқтығын куәландырады. Шығыс тілін оқытудың жаңа әдістері, проблемалары, проблемаларымен байланысты идеялар мен ойларды түсіну және пайдалану.

Емтихан билетінің сұрағына әрбір жауап 100 баллдық шкала бойынша бағаланады. Кешенді емтихан үшін қорытынды баға барлық жауаптар үшін орташа арифметикалық баға ретінде шығарылады.

Емтихан комиссиясы магистранттардың жауаптарын талқылауды және түпкілікті бағалауды жабық отырыста өткізеді, қорытынды бағаны – баллмен көрсетілген "өте жақсы", "Жақсы", "Қанағаттанарлық", "Қанағаттанарлықсыз" анықтайды.

Бағалау белгіленген тәртіппен мемлекеттік аттестаттау комиссиясы отырысының хаттамалары ресімделгеннен кейін сол күні жарияланады.